

ŁODZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja: Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99
Redaktor przyjmuje od godz. 17—19 Rękopisów nie zwraca się. Administracja
czynna od godz. 9 do 13 i od 18 do 19. Konto w Banku Spółem, oddział w Łodzi 41
Wydawca, Łódźki O.K.R. P.P.S. Redaktor odpowiedzialny: Wincenty STAWIŃSKI

Rok XXI — № 122

Wtorek 3 Maja 1938 r.

Cena numeru 10 gr.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnośnikiem do domu zł. 2,50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetry przez jedną szpaltę (na stronie 6 szpalt, w teście gr. 50 zwykłe gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm gr. 30. Drobne za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Nowe klęski wojsk japońskich Walka o rzekę Huan-ho

Według komunikatu sztabu chińskiego, Chińczycy przejęli w swe ręce inicjatywę prawie na wszystkich odcinkach frontu północnego. Jedynie w rejonie Idżow Japończycy posunęli się nieco naprzód. Natomiast na centralnym odcinku frontu, dokoła Wielkiego Kanału i m. Chandżuan wszystkie ataki japońskie zostały odparte. W rejonie m. Tajerdżuan walki przybrały pomyślny obrót dla Chińczyków.

Jedną z kolumn japońskich, na-

cierająca od południa wzdłuż kolei Tientsin — Pukow, zajęła m. Benpu, przeszła na północny brzeg rzeki Huan - ho i przypuściła szturm do pozycji chińskich. Pośpiesznie ściągnięte rezerwy chińskie z wielką brawurą usiłowały zlikwidować powstały w tym miejscu niebezpieczny wyłom w linii frontu. Walka zakończyła się atakiem chińskim na bagnety, który odrzucił kolumnę japońską z powrotem na południowy brzeg rzeki. Przy powrotnym przeprowadzeniu się przez rzekę Japończycy ponieśli duże straty od ognia chińskiego.

Jak donosi prasa chińska, działania partyzanckie na kolei Szanghaj - Hangczew przybrały szeroki rozmach. Kilka mostów wysadzono w powietrze, wobec czego komunikacja kolejowa ustąpiła. W okolicy jeziora Taihu walki trwają pod m. Isin i Ukan. Samoloty chińskie dokonały nalotu na sta-

cję kolejową Sirtsin, w pobliżu Nankinu i odrzuciły bombami skoncentrowane tam wojskowe pociągi przeciwnika.

Najbliższe dziesięć dni będą obfitowały w wydarzenia wielkiej wagi na terenie parlamentarnym w Anglii. Rząd angielski zwróci

się do Izby o ratyfikację porozumienia angielsko-włoskiego oraz układu angielsko - irlandzkiego. Na posiedzeniu Izby Chamberlain zgłosi osobiście wniosek w sprawie przyjęcia postanowień zawartego w dniu 16 kwietnia układu angielsko - włoskiego. Opozycja zapowiada gwałtowne ataki. Mówcy opozycji podkreślają, że Anglia nie może zawierać traktatów z państwem, które występuje czynnie w wojnie hiszpańskiej po stronie jednego z przeciwników. Podczas debaty w Izbie Gmin premier Chamberlain wygłosi dłuższą mowę. Jest prawdopodobne, że szef rządu udzieli bliższych wyjaśnień co do celów dyplomacji angielskiej.

Rozprawa nad traktatem angielsko - irlandzkim odbędzie się na czwartkowym posiedzeniu Izby Gmin. Również i w tej sprawie opozycja zapowiada gwałtowną kampanię. Tak więc, najbliższy tydzień obrad parlamen-

tarnych będzie niewątpliwie bardzo burzliwy.

Najwyżej położone lotnisko Europy

Niedawno oddano do użytku nowe lotnisko w St. Moritz w Szwajcarii. Lotnisko to znajduje się na wysokości 1.720 metrów nad poziomem morza, jest zatem najwyższym położonym lotniskiem w Europie.

Władysławowo zamiast Hallerowo

W dzisiejszym „Monitorze Polskim” ukazało się zarządzenie Ministra spraw wewnętrznych o nadaniu nazwy Władysławowo morskemu portowi rybackiemu w Wielkiej Wsi. (PAT.)

S.O.S.

Jak donosi agencja Reutersa, pan cernik brytyjski przejął sygnały S. O. S. wysłane z parowca angielskiego. Parowiec ten („Thurland Castle”) osiadł na mieliźnie niedaleko wyspy Tungkan, położonej w odległości około 20 mil na południe od Kong - Kongu.

Hitlerowcy i faszyci węgierscy usiłowali wywołać awantury w Czechosłowacji

Czeskie biuro prasowe podaje, że dzień 1 maja minął w całym kraju w bezwzględnej ciszy. Agencja dodaje jednak, że w Opawie zakazano manifestacji na skutek zajść, jakie wydarzyły się tam 30 kwietnia. W dniu tym doszło do zajść pomiędzy młodzieżą niemiecką a czeską. Policja zmuszona była interweniować. Dwóch Niemców i jeden Czech zostali ranni. Poważne obrażenia odniósł Niemiec Hampf Zettig, adwokat. Należał on niegdyś do partii Niemców sudeckich, skąd został usunięty, następnie jednak przyjęty z powrotem. Policja prowadzi docho-

dzenie, i jak oświadcza Agencja, jeżeli ustalona zostanie jakakolwiek wina organów administracyjnych, zostaną one bezwzględnie ukarane.

W czasie manifestacji czeskiej w dn. 1 maja w Pradze policja aresztowała grupę studentów węgierskich, którzy zgromadzili się pod swoim lokalem i wznosili okrzyki w czasie wykonywania hymnu państwowego. Postępowanie ich rozpatrzone zostanie na drodze administracyjnej lub sądowej zgodnie z ustawami o ochronie państwa. (PAT.)

Król kurkowy

procesuje się nadal o przywilej króla Sobieskiego

Jak już swego czasu donosiliśmy, p. Józef Jagodzki, król kurkowy bractwa strzeleckiego w Żninie, organizacji istniejącej już od przeszło 5-ciu wieków, opierając się na przywileju króla Jana 3-go z dn. 20 grudnia 1688 r., który każdorazowego króla kurkowego w Żninie zwolnił po wieczne czasy od płacenia podatków, wniósł do żnińskiego urzędu skarbowego podanie o uchylenie dokonanego wymiaru podatku państwowego za rok 1933/34 t. j. za okres, w którym p. Jagodzki piastował godność króla kurkowego bractwa — oraz o zwrot już częściowo wpłaconych kwot. P. Jagodzki opierał się przytem na fakcie, iż historyczny ten przywilej bractwa strzeleckiego w Żninie został w myśl rozporządzenia wojewódzkiego z dn. 12-go lipca r. 1921 zatwierdzony przez wojewodę poznańskiego. Urząd skarbowy w Żninie sta-

nał jednak na stanowisku, że obecnie obowiązujące przepisy podatkowe nie przewidują tego rodzaju zwolnienia podatkowego oraz zwrócić petentowi uwagę, że decyzja ta jest ostateczna. Wobec powyższego p. Jagodzki wniósł skargę do N. T. A. w Warszawie, który ze swej strony, nie rozpatrując sprawy ze strony materialnej, a do patrząc się wadliwego postępowania petenta w drodze administracyjnej, zarządził zwrot wniesionej opłaty. Niezależnie od tego trybunał wyjaśnił, że urząd skarbowy nie jest instancją ostateczną w administracyjnym toku, wskazując na izbę skarbową w Poznaniu, jako właściwą instancję ostateczną.

Ciekawa ta sprawa czeka nadal rozwiązania, gdyż dotychczas izba skarbową w Poznaniu sprawy tej nie otrzymała do rozstrzygnięcia.

Zbrojenia Anglii Ruchome działa przeciwlotnicze

Ofensywa faszystów utknęła

Główna kwatery wojsk gen. Franco ogłasza że burzę i ulewne zliwiają działania wojenne.

Niemcy szukają helu w Brazylii

Jak donoszą z Bello Horizonte (Stan Minas Geraes w Brazylii) niemiecki badacz Józef Hitzler, który znajduje się chwilowo w stolicy stanu Minas, oświadczył przed stawicielom tamtejszej prasy, że w gminach Pomba i Tocantins znalazł w pewnych pokładach geologicznych tak wielkie ilości gazu

helium, że rywalizować one mogą śmiało z ilościami, jakimi rozporządzają Stany Zjedn. Ameryki Północnej, Rosja i Kanada. Stanowy urząd dla prac geologicznych zajęł się natychmiast sprawdzeniem doniesień podróżnika. Wydaje się jednak wątpliwym, aby to doniesienie było wiarogodne.

Terror hitlerowski w duńskim Szlezewiku

W ubiegły piątek wieczorem narodowi „socjaliści” niemieccy wtargnęli w miejscowości Vaers w Szlezewiku duńskim na zebranie stronnictwa liberalnego, odśpiewa-

li oni hymny narodowo - „socjalistyczne”, rozrzucili ulotki i zmusili zgromadzonych do przeniesienia się do innego lokalu, który z kolei również opanowali. (PAT.)

M.rynarka wojenna Ameryki

Prezydent Roosevelt przedłożył kongresowi do zatwierdzenia projekt wyasygnowania kredytu w wysokości 25.597.000 dolarów na cele marynarki wojennej. Z sumy powyższej 5 milionów dolarów przeznaczonych ma być na rozpoczę-

cie budowy dwóch nowych krążowników opancerzonych. Prezydent Roosevelt opuścił Waszyngton, udając się w 8-miodniową podróż na pokładzie jednego z krążowników po wschodnich wybrzeżach Stanów Zjednoczonych i do Południowej Karoliny.

500 milionów dolarów na obronę narodową Chin

Rząd chiński zamierza emitować nową wewnętrzną pożyczkę w kwocie 500 milionów dol. chiń. przeznaczoną całkowicie na cele obrony państwa. Pożyczka została wyłożona do subskrypcji publicznej 1 maja r. b. Równocześnie zostały emitowane również w tym samym terminie trzy mniejsze pożyczki, a mianowicie jedna na 100 milionów dolarów w złocie, druga na 10 milionów funtów szterlingów, a trzecia na 50 milionów dolarów A. P. Wszystkie te trzy pożyczki objęte zostały wspólną na-

zwą bonów złotych. Emisja ich ma na celu uzyskanie metali szlachetnych, dewiz i zagranicznych papierów wartościowych na cele prowadzenia wojny. Bony mają być gwarantowane wpływami z podatków od soli, a oprocentowanie ich wyniesie 5 proc. w stosunku rocznym. Bony mają być całkowicie spłacone w ciągu 15 lat.

W ten sposób wyłożone do subskrypcji cztery pożyczki na wysokie kwoty.

Zwycięstwo metalowców paryskich

Związek syndykatów metalurgicznych okręgu paryskiego rozesłał komunikat do prasy, zawiadamiający o doświadczeniu do porozumienia w sprawie odnowienia umowy zbiorowej w przemyśle metalurgicznym. Komunikat dodaje, iż umowa przynosi cenne korzyści w kwestii plac i zawiera ogólne postanowienia umów zbiorowych.

W poszukiwaniu nafty

Rząd meksykański zarządził nowe i kosztowne wiercenie na terenach ropodajnych w zatoce Meksykańskiej i wzdłuż wybrzeża Oceanu Spokojnego. Jakkolwiek w chwili obecnej trudno jest już o-

kreślić ilość ropy naftowej, znajdującej się na terenach zalanych przez morze. Rząd meksykański przystępuje do wiercenia bez względu na wysokie koszty i ryzyko tego przedsięwzięcia.

Obrona wybrzeża Australii

Celem zabezpieczenia wybrzeży australijskich przed desantami wojsk nieprzyjacielskich, władze wojskowe przedsięwzięły daleko idące zarządzenia, zwłaszcza u wybrzeży południowych. W pobliżu Sydney dopiero niedawno odbyły się wielkie manewry — organizowane bez najmniejszego rozgłosu — mające na celu

biyskawiczne wzniesienie zasiek drutu kolczastego oraz założenie gniazd karabinów maszynowych. Specjalne zarządzenia ochronne i zabezpieczające wydano w rejonach nadbrzeżnych, przez które przechodzą najważniejsze autostrady.

Czerwone Zagłębie w dniu 1 Maja

Pierwszomajowe manifestacje w Zagłębiu Dąbrowskim w tym roku przeszły nasze oczekiwania.

Spodziewaliśmy się licznych udziału proletariatu zagłębiowskiego w pochodzie i wiecach, gdyż ostatni rok zaznaczył się dalszymi postępami w rozwoju klasowych organizacji robotniczych, ale tak potężnych, spokojnych, nacechowanych powagą i godnością jak również karnych pochodów i wieców — nie spodziewaliśmy się.

Całe Zagłębie robotnicze manifestowało. 16 wielkich pochodów, w których szło około 70.000 robotników Zagłębia.

Od wczesnego rana po ulicach miast i osiedli Zagłębia miały się grupy kwartarzy T. U. R. oraz kolporterów naszej prasy. W godzinach 8 — 9 przed lokalami Dzielnic PPS, Związków Klasowych i Oddziałów TUR, zaczęli gromadzić się uczestnicy manifestacji wyruszając pochodami z licznymi sztandarami, transparentami i orkiestrami na miejsca ogólnych zbiórek.

A potem po ulicach rozwinęły się długie, długie wstęgi pochodów manifestacyjnych, połączonych dzielnic.

We wszystkich pochodach brały udział bardzo liczne grupy kobiet i dzieci.

Wszystkie manifestacje odbyły się bardzo spokojnie i poważnie. Nikt nie ośmielił się ich zakłócić.

Uroczystości święta Robotniczego w Zagłębiu wykazały ponad wszelką wątpliwość, że proletariatu zagłębiowski jak stał tak stoi wiernie i zdecydowanie przy czerwonych sztandarach Polskiej Partii Socjalistycznej i Klasowych Związków Zawodowych.

Sosnowiec

W godzinach między 9 — 10 z dzielnic Pogoń, Sielce, Walcownia i Miłowice ruszyły pochody dzielnicowe przybijając po godz. 11 na punkt zborny pod Ratuszem. Tam po połączeniu się rozwinął się wielki pochód, liczący 8000 uczestników, maszerując przy dźwiękach 3 orkiestr ulicami miasta i wraca pod ratusz, gdzie odbył się wiec.

Zagał tow. Cych, przemawiali w imieniu TUR, tow. Rembowski w imieniu Stow. b. Węźniów Politycznych, tow. Dębski w imieniu

PPS, i Klas. Zw. Zaw. tow. Staśko.

Dąbrowa Górnicza

Na rynek przybyły pochody dzielnicowe z Koszelewa, Zagórze i Gołonoga i stamtąd wyruszył wspólny pochód.

W sali Domu Ludowego odbył się wiec, który zagał tow. Cieplak. Przemawiali tow. tow. Angier, przedstawiciel Stronnictwa Ludowego ob. Wit, przedstawicielka Kobiet PPS. — Cieplakówna i przedstawiciel „Poalej-Sion”, tow. Stawoj.

W manifestacji wzięła udział liczna grupa członków Stronnictwa Ludowego ze sztandarem.

Czeladź-Piaski

Wielki pochód liczący 6000 uczestników przeszedł ulicami Czeladzi i przybył na targowisko,

gdzie odbył się wiec.

Zagał tow. Bąk, przemawiali tow. tow. Jantos i Kowalczyk.

Między godz. 9 — 10 rano pod kopiec Kościuszki przybyły dzielnicowe gromady z Niwki, Modrzejowa, Danchówki i Jęzora, Stamtąd wyruszyły ogólny pochód liczący ponad 4000 robotników na rynek w Modrzejowie, gdzie odbył się wiec, który zagał tow. Duch, przemawiali tow. tow. Łaskowski i Szczygieł.

Niwka-Modrzejów

O godz. 9:30 zbiórka na Kazimierzu przed komitetem kopalnianym.

Pod klubem odbył się wiec, na którym przewodniczył tow. Waluś, przemawiał tow. Cupiał.

Sprawozdania z obchodów w pozostałych 11-tu miejscowościach podamy jutro

1 maj w Olkuszu

Olkuszczyk przeżył w dniu 1 Maja podniosłe chwile. Jeszcze w zeszłym roku nie było w pochodzie tylu ludzi, pomimo, iż przez pewien czas w czasie pochodu padał ulewny deszcz.

O godz. 11 m. 30 wyruszył pochód z przed Domu Robotniczego, na czele ze sztandarem OKR. PPS. Na przodzie zwarta grupa kilkudziesięciu towarzyszy na rowerach, oraz za sztandarem muzyka fabryki Westena. Pochód przeszedł ulicą Mickiewicza, idąc ul. Ogrodzianką na spotkanie wielkiego pochodu robotników z Klucza, Chechła i poważnej grupy Ludowców z dwoma sztandarami ze wsi Rodaki, odległej o 28 klm. od Olkusza. Po połączeniu się pochodów zaopatrzało siedem sztandarów partyjnych i związkowych oraz 2 sztandary TUR, i dwa sztandary

Stronnictwa Ludowego. Na zmianę przygrywały trzy orkiestry. Gdy pochód wracał do miasta, deszcz, stopniowo zmniejszał się, a po wkroczeniu ludzi na rynek ukazało się słońce, które świeciło już przez cały czas zgromadzenia.

W pochodzie uczestniczyło około 7 tysięcy osób.

Zagał zgromadzenie 1-szomajowe tow. Filarski, przewodniczący OKR. PPS., witając wszystkich obecnych, a w szczególności Zarząd Okręgowy Stronnictwa Ludowego z uczestnikami, po czym udzielił głosu tow. Kwapińskiemu.

Przemówienie tow. Kwapińskiego trwało godzinę. Nastrój wśród zgromadzonych był bardzo podniosły, nienawid do faszyzmu, oburzenie pod adresem wojującego kleru z „Akcją Katolicką” na czele — mocne i zdecydowane.

Następnym mówcą był przedstawiiciel Stronnictwa Ludowego ob. Załoga. W przemówieniu swoim oświadczył, że chłopcy powinni stworzyć ściśle współdziałanie z robotnikami w walce o demokratyczne prawa wyborcze; o rząd robotniczo-chłopski. Następnie złożył serdeczne podziękowanie za powitanie uczestników Stronnictwa Ludowego w pochodzie 1-szomajowym. Tym zgotował ob. Załoga bardzo serdeczne przyjęcie.

Po odczytaniu i uchwaleniu rezolucji przez zgromadzonych, odegrano Międzynarodówkę, po czym uformował się pochód, który przeszedł ul. Krakowską, Al. Kościuszki, ul. Ign. Daszyńskiego i został rozwiązany przed Domem Robotniczym.

Pochody z Klucza, Chechła i Rodaki udał się do domów, a towarzyszy olkuscy na akademię.

Sala Domu Robotniczego wypełniła się po brzegi, mimo, że miejsca były płatne.

Akademię zagał tow. Filarski. Przemówienie wygłosił tow. Kwapiński.

Następnie chór odśpiewał pod dyrekcją ob. Kardaszewskiego kilka pieśni robotniczych.

Odegrano przygotowaną sztukę „Chłop i robotnik”.

Przez cały czas przygrywała orkiestra fabryki Westena.

Piotrków i okęg piotrkowski

Obchody w całym okręgu piotrkowskim udały się doskonale.

Obchód w PIOTRKOWIE odbył się przy udziale 8000 ludzi. Mimo ulewnej deszczu, urządzono pochód i zgromadzenie.

Przemawiali tow. tow. wiceprez. Uziembło, Bochiński, Haładaj, Pałac i przedstawiciele Stronnictwa Ludowego: ob. ob. Woner i Erenc. Na Akademii popoł. przemawiali tow. tow. Dobrut i Bochiński. O.

degrano sztukę „No pasaran”.

Również odbyły się masowe obchody w okręgu:

W SULEJOWIE zgromadzenie i pochód; w BEŁCHATOWIE — zgromadzenie i pochód; w TOMASZOWIE — zgromadzenie i pochód; w WOJCIECHOWIE — zgromadzenie i pochód; w KOLUSZKACH — zgromadzenie; w ROGOWIE — zgromadzenie i pochód.

Toruń, Ciechocinek, Aleksandrów

Pomimo ulewnej deszczu oraz próby zakłócenia obchodu ze strony endeków (przed pochodem wywiesili we wszystkich punktach miasta ogłoszenia ze sfalszowanym podpisem Komitetu i Rady Kl. Zw. Zaw. w Toruniu, że z uwagi na deszcz, pochodu nie będzie), obchód pierwszomajowy odbył się z całą powagą. Pochód liczył 2.000 uczestników. Po pochodzie odbył się wiec w sali Marasińskiego. Sala była wypełniona po brzegi. Obszerny referat wygłosił tow. Wojciech Wojewoda z Warszawy.

Rezolucję pierwszomajową zgromadzeni przyjęli jednogłośnie. Referat tow. Wojewody był przerywany oklaskami zgromadzonych. Po zgromadzeniu odbyła się uroczysta akademia zorganizowana przez Wydział Kobiet miejscowego Komitetu PPS.

Cały przebieg uroczystości święta 1-go Maja odbył się spokojnie. Uroczystość pierwszomajowa w Ciechocinku odbyła się spokojnie. Na wiecu było około 600 osób. Referat wygłosił tow. Dybowski z Torunia, sekret. okr. Zw. Budowlanych. Rezolucję uchwalono jednogłośnie.

1-szy Maja w Aleksandrowie w biejącym roku obchodzony był uroczystość. W pochodzie wzięło udział 2.500 osób. Referat wygłosił tow. Dybowski. Rezolucję 1-szo Majową przyjęto jednogłośnie.

dzonych. Po zgromadzeniu odbyła się uroczysta akademia zorganizowana przez Wydział Kobiet miejscowego Komitetu PPS.

Cały przebieg uroczystości święta 1-go Maja odbył się spokojnie. Uroczystość pierwszomajowa w Ciechocinku odbyła się spokojnie. Na wiecu było około 600 osób. Referat wygłosił tow. Dybowski z Torunia, sekret. okr. Zw. Budowlanych. Rezolucję uchwalono jednogłośnie.

1-szy Maja w Aleksandrowie w biejącym roku obchodzony był uroczystość. W pochodzie wzięło udział 2.500 osób. Referat wygłosił tow. Dybowski. Rezolucję 1-szo Majową przyjęto jednogłośnie.

Grodzisk Mazowiecki

Obchód 1-go Maja w Grodzisku Mazowieckim zgromadził zgórą 2 tysiące uczestników. W zgromadzeniu i pochodzie wzięło również udział Stronnictwo Ludowe ze sztandarem.

O godz. 11 rano wyruszył pochód, który udał się na targowisko miejskie, gdzie odbyło się zgromadzenie. Przemawiali: tow. Grabowski, ob. Dąbrowski, przewodniczący powiatowego Komitetu Str. Ludowego, ob. Karolak imieniem „Wiel” oraz tow. Władysław Pietrzykowski z ramienia P. P. S.

Na zakończenie tow. Grabowski podziękował ludowcom za masowy udział w zgromadzeniu, stwierdzając, że właściwa konsolidacja

odbywa się w płaszczyźnie solidarnego frontu robotników i chłopów. Odczytaną rezolucję C. K. W. przyjęto przez aklamację.

Po zgromadzeniu uformował się pochód, który z 8 sztandarami, kilkunastoma transparentami i własną orkiestrą przemarszerował ulicami miasta.

Leszno

Odbył się wiec na Rynku, przy udziale około 700 osób.

Zagał tow. J. Szymański; przemawiał tow. Skowronek. Następnie odbył się pochód.

Sochaczew

W godzinach rannych wyruszył z przed lokalu partyjnego pochód. Na rynku odbyło się zgromadzenie przy udziale około 2 tysięcy osób. Zagał zgromadzenie tow. A. Cinkusz, przemawiali tow. tow. Kaz. Graber, A. Kacprzak oraz tow. A. Podnieśniński z Warszawy. Rezolucja została przyjęta przez aklamację.

Po zgromadzeniu wyruszył pochód, który przemarszerował ulicami miasta i rozwiązał się przed lokalem PPS.

W godzinach wieczornych odbyła się akademia pierwszomajowa, na której wygłoszone zostały okolicznościowe przemówienia oraz odbyła się część artystyczna.

Uroczysty obchód 1-Majowy w Aleksandrowie

Międzynarodowy pochód robotniczy w dniu 1 Maja w Aleksandrowie zgromadził pomimo ulewnej deszczu, tłumy robotników polskich, żydowskich i niemieckich.

Władze wyznaczyły trasę pochodu nie przez główne ulice, lecz przez boczne, rozwiązanie pochodu nastąpiło również na jednej z bocznych ulic, a nie na Rynku, jak w latach ubiegłych.

Pochód przeszedł ulicami Podbierką, Wierzbową, Południową, Kilińskiego na Piotrkowską, gdzie przemówienia wygłosili tow. Stanisław Krzyżówek z Łodzi w im. PPS i kl. Zw. Zaw., tow. Józef Zelwianki z Łodzi w imieniu „Bundu” i tow. Teodor Kunert w imieniu Niem. Socj. P. P. i niemieckich oddziałów klasowych związków zawodowych.

Pochód socjalistycznego proletariatu wywarł niezatarte wrażenie na ludności pracującej miasta.

O godz. 7 w. odbyła się przy ul. Paszerczewskiej 31, uroczysta akademia. Po odegraniu przez orkiestrę „Czerwonego Sztandaru” i przemówieniach nastąpiła część artystyczna w wykonaniu Sceny Robotniczej TUR z Łodzi. Rzęsistymi oklaskami przyjęła licznie zebrana publiczność występ TUR-a i trojga małych dzieci aleksandrowskich, które recytowały b. ładne wierszyki okolicznościowe.

Odśpiewaniem „Międzynarodówki” i „Czerwonego Sztandaru” akademia w podniosłym nastroju zakończono.

Imponujący pochód w Pabianicach

W pochodzie 1-szo Majowym w Pabianicach PPS-u i Kl. Zw. Zaw. wzięło udział tysiące robotników. Przemówienia wygłosili tow. Stanisław Goliński i Wincen-

ty Stawiński z Łodzi. Po południu odbyła się akademia, na której po przemówieniu tow. Stawińskiego odbyła się część artystyczna.

Dźwiękowy Kino-Teatr

„URANIA“

Ceglarniana 2. Tel. 107-34

Początek seansów o godz. 4-ej p. p. w sobotę i niedzielę o godz. 11-ej.

KINO

„TON“

KOPERNIKA 16

Tel. 140-72

Pocz. o 4-ej

Kino-Dźwiękowe

CORSO

Dziś i dni następne

Ceny od groszy 50

Dźwiękowy Kino-Teatr

ZACHĘTA

Zgierska 26

Dziś poraz ostatni Najpotężniejszy film egzotycko-sensacyjny!

Porywająca i pełna napięcia akcja! Pełne czar i grozy wyspy mórz Południowych!

„HURAGAN“

Film, który stworzył ludzki geniusz

w r. gł. JON HALL i piękna DOROTA LAMOUR

Jutro wielka premiera podwójnego programu: 1. BUNT ZAŁOGI w r. gł. John Wayne — 2. DIABELSKA ESKADRA w r. gł. Richard DIX

Dziś premiera!

Ulubienica wszystkich

SHIRLEY TEMPLE

w filmie p. t.

STRZELEC Z BENGALI

BORIS KARLOFF

i RICARDO CORTEZ

„ŻÓŁTY PIRAT“

Dramatyczne dzieje ludzi cywilizacji, zabłąkanych w piekle żółtych twarzy oraz „Wyspa Sindbada Zeglarsza”.

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH

Polski, monumentalny film, imponujący o najpiękniejszej miłości i wielkiego bohaterstwa p. t.

PŁOMIENNE SERCA

w rolach gł. Elżbieta Barszczewska, Mieczysław Cybulski i Junosza Stepanowski.

Następny program „O czym mówią kobiety”. Pocz. o 4-ej p. p., w soboty, niedzielę i święta o godz. 12-ej.

Nienotowany sukces

Na ogólne żądanie p. Publiczności wyświetlamy NADAL porywający, pełen humoru, sentymentu i uroku film p. t.

RIALTO

6-ty TYDZIEŃ

rekordowego powodzenia!

PENSIONARKA

z ulubienicą całego świata

DEANNA DURBIN

UWAGA! Film ten w biejącym sezonie nie ukazuje się w żadnym innym kinie w Łodzi!!!

Rewelacyjna zniżka cen!

DZIŚ o godz. 12 i 2

2 Poranki

od 85 gr. Na pozost. seanse III 85 gr., II 1.09 zł., I 1.50 zł.

Do Pań Domu i Szczęśliwych Narzeczonych!

Gaz spełnia marzenie każdej gospodyni... Najoczywistsza prawda, bowiem gdy się znajdziesz w sklepie Gazowni Miejskiej wśród najnowocześniejszych urządzeń gospodarstwa domowego, jak koszar stażę przed oczyma wszystkie zadymione i zabrudzone węgielne kuchnie w mieście, kobiety z rozpalonymi paliczkami i zrujnowaną cerą. Natomiast ile pokus znajdziesz w szafylikowanej kuchni!... W takiej kuchni nie ma przede wszystkim światła. Aparaty gazowe umożliwiają szybkie ugotowanie każdej potrawy, dokładanie i właściwe wypieczenie ciast, przygotowanie kapieli o każdej porze w czasie kilku minut, tanie prasowanie, gdyż są sprawne, czyste i oszczędne. W nowoczesnej kuchni gazowej obiad dla sześciu osób, złożony z zupy, mięsa, jarzyn i kompotu zużywa gazu zaledwie za 13 — 15 groszy. Natomiast koszty zużycia węgla na tenże obiad wyniosą znaczne droższe. A zatem tak modne dzisiaj hasło oszczędności świecił nawet w kuchni gazowej swoje triumfy. Żywotnym dowodem racjonalnego gotowania na gazie są t. zw. naczyńka wieżowe z gotującym się obiadem dla całej rodziny dostawiane na jednym małym płomyku kucharki. Dziś wem pomyslowego pieczenia jest również aparat słusznie nazwany przez Francuzów — „prodiz”.

Na widok tych cudów, uśmiechamy się poprostu pod nakazem gazu. Ponieważ zainteresowanie Pań Domu nowoczesną kuchnią jest coraz większe, Gazownia Miejska w Łodzi urządziła w swym sklepie przy ul. Piotrkowskiej, specjalny kurs oszczędnego gotowania na gazie. — Świetna zaiste sposobność dla Pań Domu i szczęśliwych Narzeczonych, bowiem co drugi mężczyzna jest takomy i nienasycony, a do jego serca trafia się najłatwiej przez... żółdek. Nawet ta Pani, która zupełnie się nie zna na kuchni gazowej, powinna za wszelką cenę nauczyć się tej sztuki, gdyż w małżeńskim rajku sprawa odżywiania gra pierwszorzędną rolę. Tylko przez kuchenkę gazową, droga do wiedzy tajemnej osładzania życia mężczyźni smakowitymi domowego wyrobu.

Kursy oszczędnego gotowania na gazie dla Pań Domu pod kierownictwem rutynowanego klerownika propagandy w tej dziedzinie p. Repesa i współpracownicy instruktorów p. Zielińskiej, odbywać się będą 9, 11, 16 i 18 maja. Początek o godz. 17. Natomiast 25 maja zakwalifikowane uczestniczki kursu oszczędnego gotowania na gazie staną do decydującego konkursu, połączonego z praktycznymi nagrodami. Zgłoszenia telefonicznie (121-08) lub osobiście w sklepie Gazowni Miejskiej, Piotrkowska 40, codziennie.

"Byłe Wasze było na wierzchu..." Prof. M. Michałowicz o święcie Pierwszego Maja

Szara okładka „Kroniki Ruchu Rewolucyjnego w Polsce” (z roku 1935 Nr. 2) daje taki opis manifestacji 1 Maja 1905 roku:

„Słoneczny poranek. Dzień zapowiadał się gorący. Sklepy pozamykane. Ruch kołowy całkowicie ustał. W śródmieściu opustoszało. Na peryferiach miasta w dzielnicach robotniczych ludność odświętnie ubrana. W warszawskim „Montmartre” — dzielnicy wolskiej, zbierają się grupy robotników. Grupy rosą i łączą się, zmierzając do śródmieścia. Błysnął czerwony sztandar, rozlega się śpiew. Po drodze łączą się pochody, kroczące również pod sztandarami. Czoło pochodu na skrzyżowaniu ulicy Żelaznej i Twardziej skręca w ulicę Złotą. Za rogłem po lewej stronie pochód miją gmach, zajęty przez rozkwatowane wojsko (obecnie gmach urzędów magistratu). We wszystkich oknach pełno żołnierskich głów. Po chwili z zaimprovizowanej trybuny zaczyna przemawiać do żołnierzy kobieta — agitator (Janina Krasowska). Dalej widać innych przemawiających. Słonce grzeje. Oczy błyszczą wzruszeniem.

Pochód rusza. Słychać okrzyki: „W Aleje — Naprzód!”. Czoło pochodu zawraca do ul. Żelaznej, w kierunku Alei Jeruzolimskich, dochodząc powoli pierwszymi szeregi do posesji nr. 101 w Alejach. Przed chwilą z ulicy Teodora (obecnie Chałubińskiego) wychodzi oddział dragonów i ustawia się w poprzek Alei Jeruzolimskich.

W rocznicę Konstytucji 3 Maja

Dzisiaj obchodzimy rocznicę dnia, w którym słynny Sejm Czteroletni zatwierdził formalnie próbę przebudowy dawnej Rzeczypospolitej, — próbę, którą nazywamy tradycyjnie

„KONSTITUCJA 3 MAJA”. Pomijamy w tym dniu rocznicowym wszelkie kwestie „odbronzowania” Konstytucji majowej i jej twórców. Zapewne, najnowsza krytyka historyczna ma wiele słuszności, gdy wskazuje coraz to bardziej surowo na STRONĘ UJEMNE tamtego okresu. Zapewne, Konstytucja 3 Maja nie może być dzisiaj W ŻADNYM STOPNIU ani wzorem, ani nawet wskazówką dla naszych zadań i dla naszych potrzeb dzisiejszych. Pozostała z niej zwłaszcza rzecz jedna — myślenie, że BODAJ NAJWAŻNIEJSZA.

Konstytucja 3-go Maja stanowiła ogień w łańcuchu wysiłków (ogniwo — nie było jankesów), by WYZWOLIĆ POLSKĘ Z POD WPLYWÓW „MOCARSTW OSCIENNYCH”.

Dlatego schyłamy czoło przed pamięcią organizatorów i budowniczych ówczesnej „rewolucji majowej”.

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

Sukces kuchni elektrycznych

Miesiące maj i czerwiec stać będą pod znakiem kuchni elektrycznej. W okresie tym odbędą się liczne bezpłatne pokazy i kursy gotowania elektrycznością, urządzone przez Elektrownię Miejską w Salonie Pokazowym przy ul. Marszałkowskiej 150. (Kalendarzyk tych pokazów na maj umieścimy w numerze jutrzejszym).

Jednocześnie na terenie różnych organizacji zawodowych, gospodarczych i społecznych wygłoszone będą odczyty dla członków tych organizacji na temat elektryfikacji gospodarstw domowych.

Kuchnia elektryczna, która od szeregu lat jest tak popularna zagranicą, zyskuje w Polsce coraz większą ilość zwolenników. Trudno już sobie wyobrazić prawdziwie nowoczesny dom, bez kuchni, werników i in-

„Słychać donośną komendę, karabiny skierowano w tłum — w czoło pochodu. Broń błyszczy osłepiająco. Pochód zatrzymuje się, ale dalsze szeregi napierają. Z tłumy wysuwa się naprzód parę osób. W tym gruchnęła salwa karabinowa. Zbity tłum ludności zafalował i padł na ziemię, tworząc miejscami dziury w al. Prawe skrzydło pochodu ciśnieniem swoim momentalnie wywaliło bramę składu budowlanego w Alejach Jeruzolimskich pod nr. 101, a następnie parkany, odgradzające tę posesję od ulicy Nowogrodzkiej. Natrafiono tam również na żołnierzy, którzy dobijali rannych.

Oto nazwiska strzelających oficerów i żołnierzy, którzy zwłaszcza wyróżnili się okrucieństwem: Pośnikow, Makarow, Niemielow, Wieliczko, Baranowski, Bezchostryj, Jefimow, Timofjew. Żołnierzom wypłacono nagrody pieniężne. Szare dragony prowadził rotmistrz hrabia Przezdziecki.

Zabitych zostało 37 osób. Oto ich nazwiska: Kazimierz Olszewski, lat 56 — posłaniec, Bolesław Ceptkiewicz, lat 13 — uczeń, Marian Klajenwis, lat 13 — uczeń, Jan Waleńczyk, lat 20 — rzeźnik, Wojciech Czarniecki, lat 55 — robotnik, Antoni Kikola, lat 18 — bednarz, Władysław Nowakowski, lat 24 — malarz, Stanisław Mielczarek, lat 18 — szewc, Antonina Kroczevska, lat 65 — przy synu, Stanisław Kulbiński, lat 14 — uczeń, Józefa Popławska, lat 16 — posługaczka, Jan Szelażek, lat 18 — ślusarz, Janina Dylewska, lat 50 — przy córce, Anna Grygory, lat 19, służąca, Aleksander Gierdziński, lat 14 — uczeń, Eugenia Gartzik, lat 23, Feliks Popielarczyk, lat 16, przy ojcu, Florentyna Cyprianiuk, lat 28 — przy mężu, Waleria Dolegowska, lat 28 — szwaczka, Konrad Zagłobinski, lat 18 — furman, Maria Piotrowska, lat 32 — praso-wiczka, Aleksander Pokropiek, lat 16 — brukarz, Mieczysław Wyżomirski, lat 19 — student, Franciszek Wiesiołek, lat 19, Julian Sładkowski, lat 16 — uczeń ślusarski, Florentyna Sirota, lat 21 — robotnica, Szmul Szmidt — szewc, Zygmunt Kempa, lat 20 — kotlarz, Franciszek Chlewski, lat 27 — piekarz, Antoni Gwarddecki, lat 37, Jan Wojtyra, lat 20, Władysław Podsiadyński, lat 18, Marianna Jankowska, Marianna Zitowska, lat 24, Wacław Rakowski — zecer”.

Oto nazwiska bojowników za wolną, niepodległą i sprawiedliwą Polskę. Dzięki ich krwi przelanej, dzięki ich nici żywota przeciętej ma obywatel — Polska wolna.

I oto w tej wolnej Polsce, jakby na uragowisko, poczynają odzywać się głosy, aby święto 1 Maja skasować. Rozmaite grupy i grupeczki, otumanione przez swych „wodzów duchowych”, zanoszą prośby do władz, by święto 1-go Maja z historii Polski wykreślić.

„Byłe Wasze było na wierzchu”, byłe ów dzień poświęcenia i chwały jednych, tchórzostwa i hańby drugich został wymazany z pamięci — oto wasz cel.

Wstyd Wam, że gdy robotnik polski walczył za Waszą wolność, wyście tchórzliwie siedzieli w bezpiecznym ukryciu, lub jak ów polski hrabia, byliście w jednym obozie z żołądkiem rosyjskim.

Teraz wyszłicie z Waszych nor ciemnych, teraz czujecie się bezpieczni — teraz udajecie odwagę.

„A kysz” z powrotem do mysich dziur. Dziś ulicami miast polskich idzie robotnik, który obok chłopca, wolność Polski wywalczył.

Prof. Mieczysław MICHAŁOWICZ

MAŁY FELIETON

Dziwny kraj

Dziwny kraj jest ta Anglia. Bardzo dziwny.

Zastrajkowali elektrotechnicy. To może się wszędzie zdarzyć. Z wyjątkiem może Trzeciej Rzeszy, Sowiearów i Włoch.

W tych trzech państwach robotnika, któryby zastrajkował, samo wolnie porzucił pracę... no, niech by tylko spróbował. Pokazaliby mu co znaczy strajkować.

Ale w Anglii strajkować wolno.

W Anglii zdarzyło się nawet, że sam król-jęgotem zastrajkował. „Nie chcę panować, nie chcę rządzić — powiedział — chcę się tylko kochać”.

No i postawił na swoim i niemu za ten strajk nie zrobili.

A więc — jak powiedziałam — zastrajkowali elektrotechnicy.

Żądania różne wysunęli. Żądamy tego, żądamy owego — powiadają — a tymczasem nic nie robią. Strajkują, znaczy się.

Przypadek chce, że właśnie w okresie strajku przypadają urodziny następczyni tronu, księżniczki Elizabeth.

A w Anglii nie ma takiego przepisu, żeby na czas galówki strajk przerywać. Niedopatrzenie, widać, laka w prawodawstwie.

A nazajutrz po urodzinach gazety opisują, jak to dwór obchodził urodziny dwunastoletniej księżniczki. I to było i owo, i film dla solenizantki wyświetlali.

ULTIMUS.

Kilka uwag o radiofonizacji Polski

Pod względem radiofonizacji Polska zajmuje jedno z ostatnich miejsc w Europie. Pomimo obniżenia ceny abonamentu dla wsi, pomimo wprowadzenia sprzedaży detektorów na dogodnych warunkach, pomimo wielkiego aparatu propagandowego, pomimo częstych konkursów z nagrodami, Radio Polskie w państwie, liczącym 34 miliony mieszkańców, nie może dotrzeć do miliona abonentów.

Czemu to przypisać? Czy można ten stan rzeczy zapisać na karb wyłącznie ubóstwa wsi, stanowiącej — jak wiadomo — około 70 proc. ludności Polski?

Stanowczo nie. Są kraje, których stan gospodarczy ludności jest o wiele gorszy, niż ludności Polski, a pomimo to radiofonizacja zrobiła tam większe postępy.

Przyczyną słabego postępu radiofonizacji Polski jest to, że Polskie Radio stało się narzędziem jednej partii, w dodatku mało popularnej.

To, co Polskie Radio robi w zakresie propagandy, nie jest propagandą państwową, lecz propagandą jednej partii. Propaganda ta jednych śmieczy, drugich irytuje, ale nikogo nie przekonywa.

Pod tym, co oświadczył przed Sądem we Lwowie znany geograf, prof. Eugeniusz Romer, a mianowicie: „Radio uważam za jedną z instytucji kłamliwych, słucham, gdy gra, gdy zaczyna mówić, zamykam mu usta” — pod tym oświadczeniem podpisuje się 99 procent abonentów radiowych, z tym wszakże zastrzeżeniem, że często zamyka się radio usta, także gdy

Pisarze chłopscy w sojuszu z robotnikami

Namięte i silne ataki całego polskiego wstecznicwa na chłopskich pisarzy, wiernych zasadom demokracji i wolności, nie zdołały rozluźnić i osłabić mocnego sojuszu i braterstwa z masami robotniczymi, zadzierżgniętego przed paru laty. Związanie artystycznych przedstawicieli chłopów pracujących z klasą robotniczą wypłynęło przede wszystkim ze wspólnego stosunku do faszyzmu i kapitalizmu. I chłopów i robotników spaja w jeden blok walka z faszyzmem i jego ideologią kapitalistyczną.

„Czym powietrze dla ptac, tym dla całego organizmu liłizanka **SUMATI** rano”

MAŁY FELIETON

Dziwny kraj

Czytają elektrotechnicy i powiadają: Oho, niedobrze. Niedobrze i nieładnie. Skoro wyświetlali film — musiał tam elektrotechnik pracować. A elektrotechnicy strajkują. Dwór, widać, posługuje się łamistralkami. Wstyd.

Organizacja zawodowa elektrotechników pisze list za kolejnym numerem do dworu królewskiego, że tak i tak, zawód nasz strajkuje, a dwór film wyświetla, więc pewno łamistralkami się posługuje.

W wielu innych krajach za taką czelność rozwiązałyby związek, pieniądze i majątek związku skonfiskowałyby, a władze związku, nie wyłączając stenotypistki, która list na maszynie wysłała, osadziłyby w bezpiecznym miejscu, by mogły spokojnie oddać się rozmyślanom na temat istniejącej w społeczeństwie hierarchii.

Tak postąpiono by w innych krajach, gdyby nawet nie chodziło o dwór, lecz — powiedzmy — o gubernatora.

A w Anglii dwór odpisuje związkowi i tłumaczy się. Tłumaczy się, że żadnego łamistralka nie było; że kręcił jeden z pałków królewskich, którego sam król na uczył kręcić i że paż za tę pracę nie otrzymał żadnego wynagrodzenia, a wreszcie dwór kończy list — z poważaniem”.

Doprawdy dziwny kraj. Bardzo dziwny!

ULTIMUS.

gra, szczególnie gdy nastawia starte, syczące piły.

Polskie Radio ma w Polsce wielkie i wdzięczne zadanie do spełnienia, a mianowicie: podniesienie kultury i oświaty wśród najszerszych mas ludności. Niestety, Polskie Radio stało się agitatorzem politycznej partii, w dodatku — powiedzmy sobie otwarcie — nieudolnym agitatorzem niepopularnej partii. Rezultat jest ten, że właściwe zadanie jest zaniedbane, a na polu politycznym Polskie Radio sukcesów nie osiągnęło.

W tych warunkach radiofonizacja Polski będzie dalej kulafa, w najlepszym razie — będzie posuwała się żółtym krokiem.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

Obóz reakcyjny gatunku endecckiego próbował wbić żelazny klin niezgody pomiędzy pisarzy chłopskich a pisarzy proletariackich, grając na nieświadomości wielu chłopskich artystów, stwarzając sztucznie różnice między programem ludowym a socjalistycznym, ale mimo oderwania niektórych chłopskich pisarzy od wspólnoty chłopsko - robotniczej, trzon bloku ludowo - socjalistycznego pozostał nadal jednolity i niezłomny. Walka pisarzy robotniczych o kulturę socjalistyczną jest walką równie chłopskich pisarzy, a znowu bój pisarzy chłopskich o nową kulturę ludową jest walką równie pisarzy robotniczych. Przysiężka tej wspólnej walce jeden cel: wolność chłopów i robotników! Ideał wolności przenikający

wysiłki wspólnego sojuszu jest gwarancją trwałości porozumienia, jest węzłem łączącym nie tylko w teraźniejszości ale i w przyszłości. Droga do tego celu i sam cel są wspólne. Droga wiedzie przez niezłomną, najściślejszą solidarność, wspólny cel może być osiągnięty tylko wówczas, gdy ta solidarność będzie jaknajbardziej niezłomna.

Siła klas uciskanych nie mieści się tylko w ich wielkości i liczebności masowej, ale przede wszystkim w dojrzałości i zdolności do solidarnego wystąpienia. Sojusz jest podstawą, na której można opierać zwycięstwo. Największe bohaterstwo jednostek nie zastąpi niezłomnej solidarności mas; poświęcenie i odwaga poszczególnych bohaterów nie sprowadzi zwycięstwa bez wspólnego, jednolitego wystąpienia mas.

Samy pisarze, choćby byli wcielaniem wielkiej niezłomności, poświęcenia i hartu osobistego, choćby ich odwaga, światłość i zdolność, były na ustach mas, nie będą w stanie wywalczyć prawa do nowej literatury i kultury ludowej, o ile nie zwiążą garściami niemi swej walki o sztukę z ogólną walką mas ludowych przeciw faszyzmowi. Pisarze czerpią swą siłę tylko z mocnego oparcia o masy ludowe. Od wielkości tego poparcia, od siły tego poparcia zależy siła pisarzy.

Już w r. 1932 padły ze strony chłopskich, nowoczesnych poetów i działaczy kulturalnych, w stronę klasy robotniczej, hasła o ścisłym a nie tylko chwilowym sojuszu. Władze opadały wtedy na dno kryzysu; wspólność doli chłopskiej z dolą robotniczą zarysowywała się coraz wyraźniej nawet dla tych, którzy jeszcze źle widzieli, lub nie umieli przewidzieć. Wielu chłopów stawało się wtedy z drobnych posiadaczy, z średnich gospodarzy, posiadających własność prywatną w ziemi i budynkach, za stawnikami kas i banków na „własnym” gruncie za długi, procenty i lichwiarskie zobowiązania. Kapitał kasowy, bankowy, państwowy

prywatny, począł wywłaszczać chłopów z własności gruntowej, zajmując hipoteki za długi, a tych chłopów przemieniał w specjalną kategorię robotników, najemników pracujących od świtu do nocy, na procenty i raty kasowe, zostawiając im tytularną własność na zadłużonym gruncie, a faktycznie dźmierząc sam tę własność i dyktując chłopu takie warunki gospodarowania, jakie przynosiły mu korzyść, to jest opłatę procentów i rat kapitału. Ubożenie zadłużonych chłopów, pogłębianie się kryzysu wywłaszczającego chłopów z kilku stron naraz, pchnęło wielu chłopów do obozu socjalistycznego i stwarzało trwałe warunki do chłopsko - robotniczej jednolitej walce z uciskiem kapitalizmu aż do zwycięstwa.

Wtedy właśnie gdy proces wywłaszczania chłopów z ziemi za długi przez kapitał finansowy rozpoczął się, padły z łamów „Wsi i jej pieśni”, miesięcznika literackiego pisarzy ludowych w Polsce, słowa o jednolici chłopsko - robotniczej, o wspólnej doli chłopów i robotników, aby w ciągu kilku lat zostały podjęte przez cały ruch ludowy w Polsce, jeszcze wówczas wierzący w cud natury i patrzący z ukosa na pionierów nowoczesnego radykalizmu wiejskiego.

Wspólne wystąpienia

Władze za słowami przyszły czytny, a właściwie u promotorów porozumienia za czynami przyszło teoretyczne uzasadnienie pociągające innych. Tak więc narodziła się „Nowa Wsieć”, która zawarła w sobie cały blask aktualności walki ludowych w latach 1935 — 1936.

Na łamach „Nowej Wsi” znalazła miejsce współpraca nietykalnych pisarzy robotniczych i chłopskich polskich, ale ukraińskich i białoruskich i żydowskich. Pismo miało ambicję zostać organem wszystkich pisarzy całego ruchu demokratycznego w Polsce ze wszystkich narodowości złożonego. Warunki zewnętrzne jednak dla planu „Nowej Wsi” były więcej niż niesprzyjające. One to sprawiły, że „Nowa Wsieć” nie mogła kontynuować swej działalności nadal.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

W tym celu należy przede wszystkim zrehabilitować Polskie Radio, przywrócić mu jego prawdziwą rolę, przywrócić mu jego prawdziwą rolę.

PRZY GRYPIe przeziębieniu, doznaje się ulgi, zatykając tabletkę **Togal**

Historia krótka, ale wielce wymowna

Pewnego dnia kwietniowego górniczy zamieszkał w kolonii górniczej w Hamburgu (Niemcy) znaleźli w skrzynkach do listów następującej treści ulotkę: MUSSOLINI: 1914: zdradził socjalizm.

1915: zdradził Niemcy. 1936: zdradził Anglię. 1938: zdradził Austrię. HITLER: „Mussolini, ja Panu tego nigdy nie zapomnę!”

Okulary dla reklamy darmo!

Tylko do 8-go Maja!

Słońce zbawienne dla reszty organizmu jest wrogiem oczu. Szczególnie zdradliwy jest na wiosnę gdy oczy są nieprzyzwyczajone, a organizm wyniszczony brakiem witamin. Wiemy o uderach słonecznych, działających poprzez włosy, skórę i czaszkę. W oku słońce uderza bezpośrednio w najdelikatniejszą tkankę ciała ludzkiego — w siatkówkę. Wszyscy muszą na wiosnę chronić oczy właściwymi okularami, które dla propagandy rozdaje zupełnie darmo Instytut Filtores de Paris Kredytowa 9, jedyny Zakład, całkowicie poświęcony naukowemu opracowaniu okularów, przy okazji nabywania okularów do czytania już od 9,75.

Słynie reklamowe okulary w tej cenie są z wyjątkowych szkielec wysokogatunkowy w eleganckiej, rogowej oprawie z futerałem. Dobie ranie na miejscu bezpłatne. Jedynie zdrowotne okulary dwuogniskowe wydają się na 30 dni próby w domu.

MARIAN CZUCHNOWSKI

Premie w wojnie podjazdowej

Taryfa za czyny bohaterskie

Naczelne dowództwo japońskie przychodzi do przekonania, że na dłuższy dystans prowadzona przez Chińczyków wojna podjazdowa w zupełności równoważy wygrane przez Japonię bitwy.

Sztab japoński delegował 18.000 regularnej wojska japońskiego do ścigania i walki z partyzantami chińskimi. W ciągu pierwszych 2 miesięcy r. b. Japończycy schwyłali i rozstrzelali 20 tys. partyzantów chińskich. Taką cyfrę podają źródła japońskie, chińskie zaś źródła podają tę liczbę na 350. Można łatwo zrozumieć, jakie względy przemawiają u Japończyków za podaniem większej liczby rozstrzelanych partyzantów.

Liczbę wymordowanych przez cywilną ludność chińską oficerów i żołnierzy japońskich można w przybliżeniu oszacować na 2000 osób, nie licząc żywcem wziętych jeńców, ani wysadzonych w powietrze składów amunicyjnych, ani podpalonych magazynów żywnościowych. Jak widać ludność chińska prowadzi wojnę partyzantską umiejętnie i z całą konsekwencją.

Wojna partyzantska najbardziej niepokoi Japończyków, którzy przed światem chcą uchodzić za oswobodzicieli ludu chińskiego spod uścisku Rządu chińskiego, a tu właśnie lud (zupełnie jak Abisyńczy i Hiszpanie) nie poznaje się na owych dobrodziejstwach i

wypowiada im walkę na śmierć i życie.

Dla wytłumaczenia przeto wojny partyzantskiej Japończycy roztaczają, że wyczyny partyzantów chińskich nie wypływają z uczucia miłości ojczyzny, które przeciętnemu Chińczykowi jest prawie obce, lecz z systemu premiowania, które wprowadziło dowództwo chińskie. Japończycy twierdzą, że chiński sztab ustalił stawki premiiowe za każdy czyn bohaterski.

Według tego „cennika” siłę bojową żołnierza japońskiego ocenia się na 7 dolarów chińskich, jeżeli go partyzant zastrzelił. Jeśli wziął go do niewoli, to otrzymuje 10 dolarów chińskich.

Cena za zabitego lub wziętego do niewoli oficera japońskiego jest oczywiście — w zależności od szczy — wyższa, dochodzi do 60 a nawet 100 dolarów za generała.

Premiowane jest również zdobycie lub unieszkodliwienie nieprzyjacielskiego mienia wojennego. Karabin piechoty cenę się w wysokości 5 dolarów chińskich, ale premia za karabin maszynowy wynosi już 75 dolarów chińskich, czyli tyle, co za generała.

Zniszczenie samolotu cenę się w wysokości 500 dolarów chińskich. Dotychczas wypłacono już trzy premie za zestrzelenie japońskiego samolotu, natomiast nikt nie zdobył jeszcze nagrody 2000

dolarów za zdobycie nieuszkodzonego samolotu i dostarczenie go armii chińskiej.

Zupełnie fantastyczną wydaje się kwota 40.000 dolarów chińskich, przeznaczona jako premia dla tego partyzanta chińskiego, który... zdobędzie statek wojenny.

W ten sposób Japończycy uzasadniają partyzantkę chińską przeciw „oswobodzicielom” japońskim.

Jak widać, wojna, pomimo całego swego frażymu, ma swoje wesole momenty.

„Wstydlawy” punkt rozmów londyńskich

Premier francuski Daladier przywiózł ze sobą do Londynu i wręczył Chamberlainowi dokument w sprawie Hiszpanii. Zawiera on wszystkie materiały, zebrane przez wywiad francuski w Hiszpanii faszystowskiej i przedstawiający na podstawie bardzo licznych faktów jak dalece Niemcy i Włochy opanowali Hiszpanię faszystowską.

Materiał ten Daladier zawiózł na żądanie sztabu generalnego armii francuskiej, coraz bardziej zaniepokojonego rozwojem wypadków w Hiszpanii. Niemcy bowiem w gorączkowym tempie budują aerodromy i forty na granicy hiszpańsko - francuskiej. W razie zwycięstwa faszystów, Francja miałaby tedy do czynienia nie tylko z nowym frontem obrony, ale z frontem JUŻ PRZYGOTOWANYM DO WOJNY Z FRANCJĄ.

Chamberlainowi taki dokument nie może się podobać. Toć premier angielski swe plany „pokojowe” oparł na zwycięstwie faszystów hiszpańskich, z którymi ma się potargować po zwycięstwie celem pociągnięcia ich na stronę Anglii. A tu z jednej strony — niezadowolone Francji, a z drugiej — fakt usadowienia się w Hiszpanii Włoch, a przede wszystkim Niemiec. Jak je później „pokojowo” wyprzeć stamtąd? Ten memoriał francuski jest TRAGICZNYM ŚWIADCTWEM w jak ciężką sytuację zapędziła Francję, a w znacznej mierze także Anglię, polityka „nieinterwencji”, polityka „porozumienia się” z faszystami kosztem republikańskiej Hiszpanii.

Ale cóż? Chamberlain będzie nadal szedł po linii dotychczasowej, Francja Daladiera i Bonnetta nadal będzie „współpracowała” z Anglią Chamberlaina, a Hitler i Mussolini nadal będą robili swoje: dla Anglii i Francji układy i dla siebie — ziemię, ich bogactwa, coraz nowe punkty oparcia dla opanowania świata. (B.)

Jej przyczyną powstawania różnych chorób, odbierają apetyt, kwarzą żołądek, przyczyniają się do zaburzenia trawienia, powodują ból i bezbolesną, przewlekłą, wydalającą substancję gnilną, nie wywołując przyzwyczajenia. Stosowane są również skutecznie w cierpieniach wątroby, nerek i pęcherza, kamicy żółciowej, reumatyzmie, artryzmie, hemoroidach i otyłości.

Po 99-procentowym wyniku plebiscytu

Plebiscyt zarządzony przez Hitlera w d. 10 kwietnia w Austrii przyniósł mu wielkie zwycięstwo. 99% głosów według urzędowych danych „wypowiedziało się” za połączeniem z „Trzecią” Rzeszą.

A jednak... a pomimo to... władze hitlerowskie nie są pewne nastrojów mas wiedeńskich, bo jakkolwiek w całej Austrii obowiązywało narodo- „socjalistyczne” święto 1-go maja, to na żadne demonstracje uliczne, ani na pochody nie szwelowano. W urzędowym komunikacie ogłoszono, iż z powodu braku czasu „nie zdołano przeprowadzić przygotowań organizacyjnych”.

Wiedeńscy hitlerowcy musieli zadowolić się słuchaniem radiowej transmisji, nadawanej z parady odbywającej się w dzień święta w Berlinie. W rezultacie obchody odbyły

się w małych kółkach fabrycznych, gdzie hitlerowskie delegacje tłumaczyli robotnikom wiedeńskim znaczenie święta majowego według pojęć narodo- „socjalistycznych”, a więc, że jest to święto wspólnoty pracy z fabrykantem i t. d.

Tak obchodzono święto 1 Maja w mieście, w którym jeszcze do 1934 1 Maj był najuroczystej i najwspanialej obchodzony.

Kompletne fiasco ONR na terenie literackim

W sobotę, 30 kwietnia, odbyło się walne zgromadzenie Oddziału Warszawskiego Związku Zawodowego Literatów Polskich. Stało się ono jedną z rzadkich prób skonfrontowania dzisiejszej inteligencji polskiej z przedstawicielami ONR, skonfrontowania na terenie, wykluczającym użycie najbardziej przekonującego argumentu oenerowskiego — żyłki i kastetu.

Kompletny brak jakiegokolwiek zdolności myślenia organizacyjnego, warcholstwo, urzaskliwość, fanaronada, przysłowiowa „chupa” (kerzapa?), porozumienie nie poparta ani jednym argumentem logicznym — oto najbardziej zasadnicze cechy wystąpienia „literatów” z pod „Wodca” Piaseckiego. Nic tedy dziwnego, że zgromadzenie na sali członkowie Związku, w większości swojej bynajmniej nie socjaliści, przyjęli wystąpienia rodzimych hitlerowców z godnym śmiechem. Nikt z litera-

tów nie uświadził za potrzebne odpowiedzieć poważnie na „przemówienia” faszystów literackich, tak oczywista była ich śmieszność, niewczesność, a najczęściej również sprzeczność z regulaminem obrad i statutem.

Zgromadzenie udzieliło absolutorium Zarządowi, dokonało wyborów, które przyniosły zwycięstwo liście dotychczasowego Zarządu i ogromną większość głosów postanowiło wystąpić z interwencją w sprawie więzionego w Berezce za wiersz poety, członka Związku, Leona Pasternaka, przekazując równocześnie sprawę Pasternaka sądowi koleżeńskiemu.

Zebrańtu przewodniczył obywatelnie i sprężyście Karol Irzykowski.

„Godzicie” i nieodstępnie rozrywały dostarczały zgromadzonemu wystąpienia p. Alfreda Łaszowskiego.

GR.

WĄTROBA NIEDOMAGA

Gdy lekarz rozpozna, że źródłem nie domaga jest wątroba, działająca leniwie i niedostatecznie odtruwająca organizm, że filtrująca krew i nie wydzielająca w dostatecznej mierze żółci — stosują się zioła przeciwko kamicy żółciowej i złej przemianie materii D-ra Cz. Krawoskiego, ze znakiem słownym KAMISKIED GŁÓWNY: Zakłady Przem.-Handl. Dr. K. Wonda, Warszawa, Leszno 98.

CINA, dobrane klinicznie na schorzenia aparatu żółciowego, zia przemian materii, artretyzm i t. p. KAMICINA przynosi ulgę w cierpieniach wątroby i reguluje przemianę materii. Cena pudełka zł. 2.—, Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Jak mieszka i zabudowuje się Warszawa

Według danych statystycznych, zawartych w wydanej przez Wydz. Statystyczny Zarządu miejskiego broszurze, liczba nieruchomości zabudowanych wynosiła na początek roku:

- 1935 — 15.404
- 1936 — 16.655
- 1937 — 17.405
- 1938 — 18.071.

Wprawdzie nie mamy danych, ile w ciągu tego trzylecia przybyło w Warszawie budynków mieszkalnych, ale gdyby nawet przy-

jąć, iż wszystkie nowo zabudowane nieruchomości w liczbie 2667 przeznaczonych są na mieszkania, przyrost nowych mieszkań jest zbyt mały w stosunku do potrzeb ludności, czego wynikiem jest trwający nadal głód mieszkaniowy oraz przeludnienie mieszkań.

Ponieważ wymieniony okres zawierał także lata, w których kapitał prywatny korzystał ze szczególnych przywilejów, jeżeli inwestował w budowie domów mieszkalnych, stosunkowo mało zainteresowanie się kapitału prywatnego budową domów czynszowych dowodzi istnienia bardziej jeszcze lukratywnych lokat, dających większe oprocentowanie niż dochód z domu.

Jak zabudowywała się Warszawa w ostatnich latach?

Na to pytanie znajdujemy odpowiedź, która dotyczy, niestety, tylko lat 1921—1931, brak zaś stałtyki za ostatnie lata.

Omawiane dziesięciolecie — jak dowodzą cyfry — było okresem popierania budownictwa pałacowego - willowego z uszczerbkiem dla dużych domów wielomieszkalniowych.

Według spisu 1931 roku było w stolicy 13075 nieruchomości mieszkalnych, z czego przypadało na nieruchomości posiadające:

- 1 mieszkanie — 1840 t. j. 14%,
- 2—5 mieszkań—3052 t. j. 23,3%
- 6—20 mieszkań—4001 t. j. 30,8%
- 21—50 miesz. — 3014 t. j. 23%
- 51 i więcej — 1168 t. j. 8,9%

W porównaniu z 1921 rokiem — czytamy w omawianej broszurze — najściszej stosunkowo zwiększyła się liczba nieruchomości, posiadających 1 mieszkanie (wzrost 87,9%), następnie 2—5 mieszkań (wzrost 56%) oraz liczących powyżej 50 mieszkań (wzrost 42%).

Nic przeto dziwnego, że gdy w roku 1921 w mieszkaniach 1-iżb. wchowało 31,2% ludności Warszawy, to w roku 1931 już 36,9% ludności stolicy gnieździło się w jednoizb. mieszkaniach i że gdy w roku 1921 w mieszkaniach jednoizb. na 1 izbę przypadało średnio 3,7 osób, to w roku 1931 ta średnia cyfra urosła do 4.

„Czarno na Białym”

Nr. 18 tygodnika demokratycznego „Czarno na białym” wyszedł pod znakiem święta 1 maja i nawiązuje do haseł J. Piłsudskiego z jego odezwy w 1905 roku.

P. A. Wieczorkiewicz w art. „Solidarność święta pracy” oświadczył o zagadnienie dla proletariatu intelektualnego. Ciekawy art. Witolda — „Zapomniana odezwa A. Struga z 1907 roku” wnosi nutę historyczną. Numer jednak żyje aktualnością polityczną, którą wnosi Jan Turowicz rozprawiając się z Ozonem w art. „Dla siebie i przeciw innym”. W. Lencki w korespondencji z Pragi — „Czechosłowacja jest przegotowana”, K. Dziatyński omawiający niepokojącą nas sprawę w art. „Imperializm czy wasale” i świetny dział „Oczy i Uszy świata” z wyciągami z prasy zagranicznej. Na uwagę zasługują art. „Dzieje grzechu Gazety Polskiej”, którego autor stwierdza plagiat broszury Mejbaua przez „Gazetę Polską”.

Kronika. Ilustracje. Cena egz. 30 gr. Adres Administracji i Redakcji: Warszawa, Książęca 4-7, telefon 706-11.

Produkcja przemysłowa ZSSR

Komisariat dla spraw przemysłu Z. S. S. R. ogłosił obecnie plany produkcji przemysłowej na r. 1938. Produkcja przemysłu sowieckiego według tych planów ulec ma zwiększeniu w roku bieżącym o 17% w porównaniu z 1937 r. Produkcja ciężkiego przemysłu zwiększyć się ma o 27 proc. w stosunku do r. ub. i o 150 proc. w stosunku do 1932 r., t. j. pierwszego roku drugiej pięcioletki.

Wytwórczość prądu preliminowana jest na 41 milionów kilowatogodzin (trzy razy tyle co w roku 1932), węgla na 143 milionów ton, ropy naftowej na 33 i pół miliona ton, surowki żelaznej na 16 i pół miliona ton, stali na 20 mil. ton i żelaza walcowanego na 15 milionów ton. Najściszej zwiększyć się ma produkcja samochodów, mianowicie 9-krotnie w stosunku do r. 1932.

EGZEMĘ,

liszaje, krosty, pryszczki, zmarszczki, plamy, piegry, oparzenia, odparzenia, asorakność, czerwoność, swędzenie skóry, uszuwa bezwzględnie działająca wszechstronnie „Krem regeneracyjny” Tuba złoty 1.50, 3.00.

Laboratorium Magistra Grabowskiego, Warszawa, Aleja 3-go Maja 2. Telefon 2-16-72. Sprzedają: drogerie, skład apteczny, gdzie niema, wysyłamy po nadesłaniu przekazem, franco. 352

Głośny bandyta przed sądem

Sąd Okręgowy w Sosnowcu na sesji wyjazdowej w Olkuszu rozpatrywał sprawę głośnego bandyty, Aleksandra Wojdygi z Węgry

nowa, pow. włoszczowskiego. Wojdyga wraz z Bolesławem Dłużniakiem w nocy w sierpniu ub. r. władowali się do mieszkania zamożnego gospodarza, Wojciecha Wiślaka w Łanach Średnich (Olkuskie) w celach rabunkowych. Przebudzeni hałasem domownicy stawili bandytom opór, przy czym syn Wiślaka stoczył walkę z Dłużniakiem. Wojdyga, chcąc uwolnić towarzysza z opresji, strzelił do Wiślaka, lecz zamiast niego trafił śmiertelnie bandytę Dłużniaka, który wkrótce zmarł.

Linia lotnicza Lizbona-Rzym

Została zainaugurowana linia lotnicza Lizbona - Rzym. Linia należy do towarzysza wiojskiego „Ala Littoria” loty będą odbywać się codziennie pomiędzy Lizboną a Melillą (Maroko Hiszp.) a stamtąd trzy razy na tydzień do Rzymu i z powrotem. Samoloty prócz poczty zabierają mogą 18 pasażerów.

Rozbudowa stolicy Litwy

Rozbudowa stolicy Litwy następuje w bardzo szybkim tempie. Zarówno w centrum miasta jak i na peryferiach buduje się dziesiątki nowych domów, przyczym bieży sezon budowlany ma być specjalnie aktywny zwłaszcza pod względem domów czynszowych. Tempo rozbudowy po-

dyktowane jest trudnymi warunkami mieszkaniowymi, w jakich znajduje się obecnie stolica Litwy. Brak mieszkań sprawia, że ceny są bardzo wygórowane: przeciętnie pokój kosztuje w Kownie 100 i więcej litów, przyczym brakuje zarówno mieszkań małych jak i dużych.

Zatwierdzenie wyroku na mordercę inż. Skrzywana

W Katowicach odbyła się rozprawa apelacyjna mordercy inż. Skrzywana, technika E. Kopfa.

W r. bieżącym powstanie w Kownie również wiele budynków rządowych. Duże konsorcjum finansowe, dysponujące kapitałem zagranicznym zamierza wybudować w stolicy Litwy pierwszy drapacz chmur, który ma mieścić w sobie wielki hotel oraz szereg nowoczesnych magazynów.

Morderca, który wykazywał ostatecznie przejawy zaburzeń umysłowych, został zbadany przez psychiatrów, którzy orzekli, że jest całkowicie odpowiedzialny za swój czyn.

Pokwitowania

- NA GŁODNE DZIECI HISZPANII
- Od Zosi zł. 3.50.
- Adw. M. Gordon zł. 10.
- Powszechny Związek Zawodowy Księgowych — Ogródowa 4 zł. 16.50.
- M. Balsiger zł. 2.
- Zamiast kwiatów dla p. dr. Brinberg — kuracjusze „Marty” zł. 2.
- Wacław Kuc zł. 3.
- W dniu imienin kol. O. S. zamiast życzeń — koleżanki i koledzy zł. 3.
- J. B. Kuśmierczy zł. 5.
- NA POMNIK T. W. IGNACEGO DASZYŃSKIEGO
- J. K. zł. 10.
- DO DYSPOZYCJI KOM. CENTR.
- Zw. Zaw. w myśl uchwały z dn. 14.8. 1936 r.
- Inżynier X. zł. 20.

Podczas rozprawy przejawiał on dalek zaburzenia psychiczne — Sąd uznał jednak, że jest to symulacja i skazał go na dożywotnie więzienie.

Jaka będziemy mieli dziś pogodę?

W dzielnicach południowych pogoda o zachmurzeniu dużym z przelotnym deszczem i lekką skłonnością do burz. Na pozostałym obszarze kraju zachmurzenie umiarkowane. Temperatura bez większych zmian.

Agitacja hitlerowska na polskim Śląsku

Wzmocnioną działalność hitlerowską obserwujemy na terenie powiatów rolniczych, w szczególności zaś w powiatach Pszczyzna i Rybnik. W tym ostatnim powiecie mamy miejscowości, z których większość robotników pracuje po stronie niemieckiej, jak: Knurów i Rydułtowy, z których każda liczy po nad dziesięć tysięcy ludności. Z tych gmin blisko tysiąc robotników pracuje po stronie niemieckiej. Z Przaszowic na polskim Śląsku pracuje załadowo 50 robotników, gdy po stronie niemieckiej zatrudnionych jest ponad 150 ludzi. Taki sam stosunek mamy w licznych pogranicznych gminach, jak: w Brzezin, Kornowac, Pogrzebieniu, Szczerbicach, Samlinie, Zwonowicach, Wilczy i t. d.

Władze niemieckie zezwalają przemysłowi niemieckiemu przyjmować robotników do pracy z Polski pod warunkiem, że zapiszą oni przed tym dziełem do niemieckich szkół. Jednocześnie zezwala się tym robotnikom powracać do domu z kopalń położonych na pograniczu tylko raz na tydzień, z kopalni zaś odległych jedynie raz na miesiąc. Robotnicy ci muszą należeć do hitlerowskiego „Arbeitsfrontu” i regularnie uczęszczać na zebrania. W ten sposób urabia się polskich robotników na hitlerowskie.

Obostrzone przepisy dewizowe w Niemczech nie dotyczą tych robotników. Mogą oni posyłać do domu każdą kwotę pieniędzy. Nadto roztacza się nad przyjeżdżającymi do swych rodzin robotnikami kontrolę przez działaczy hitlerowskich. Badają oni, czy taki powracający na jeden dzień do swej miejscowości uprawia odpowiednią agitację. Wiedząc o tem i nie chcąc się narazić na utratę pracy, zabierają ci robotnicy swoich znajomych do knajp, gdzie publicznie wychwalają stosunki w „Hitlerii” i zachęcają bezrobotnych do ubiegania się w Niemczech o pracę. O tym, że na Śląsku niemieckim nie brak bezrobotnych nie wolno im mówić.

Z Sosnicy pod Gliwicami przywieziono do Polski dostawnej treści ogłoszenie: „Es wird bekant gen, das „Powstanie słonski“ ein die Arbeit angenommen werden“ (Podaje się do wiadomości, że po wstąpieniu śląscy będą przyjmowanymi do pracy). Jest to jaskrawy przykład, jak daleko posuwa się agitacja hitlerowska.

W związku z powyższym nasuwa się pytanie, co robi się w Polsce, aby tej propagandzie o przejrzyście celach położyć kres. „Sąnatorzy” zabawiają się w organizowanie wieców, aby uchylać protesty przeciwko gnębieniu polskiej mniejszości w Niemczech. Polska odmiana hitlerizmu t. zw. narodowcy stara się odwrócić uwagę społeczeństwa polskiego od załewu hitlerowskiego, pikietowaniem sklepów żydowskich i smarowaniem szyldów. Władze zaś przy wszelkich przykroczeniach do pracy, utrudniają zadanie klasowym organizacjom pod pretekstem troski o pracę dla „niepodległościowców”. Tymczasem kwestia zatrudnienia powstańców, jakich bez pracy pozostaje na Śląsku około 3000 dala-

by się załatwić bez rozgłosu, o kólnikach różnych i zarządzeń, które wywołują wiele złej krwi.

Przemysłowcy w Polsce nie chcą przyjmować do pracy robotników, gdyż posyłani do pracy „niepodległościowcy” należą do ludzi starszych, a przemysł zdążył do odmłodzenia załóg. Młodzież polska widząc brak pracy w Polsce, wędruje do Niemców, a sen, Wiesner zabiega skutecznie, aby tej młodzieży nie czyniono trudności przy wydawaniu przepustek do Niemiec.

W pow. Pszczyńskim Zarząd Przemysłowy Dóbr. Ks. Pszczyń-

skiego dodał wody na młyn agitacji hitlerowskiej przez to, że z komornikami nie zawarto więcej umów najmu, wytwarzając wskutek tego ogólne niezadowolenie.

Kopalnia „Skarboferm” w Knurowie zamierza zredukować robotników i skłonna jest wypłacać każdemu, który dobrowolnie odejdzie 800 zł. odszkodowania. Są tacy robotnicy, którzy pracę już porzucili, aby dostać odszkodowanie i potem zabiegać o pracę w Niemczech.

Notując te wszystkie fakty, bijemy na alarm.

R. Motyka.

O pobiciu kolejarza przez strażnika kołowego Proces przed Sądem Okręgowym

W dniu 21 listopada 1937 r. w godzinach wieczorowych, w okolicach przejazdu kolejowego przy ul. Błonskiej zdażył na nocną służbę robotnik parowozowni W-wa Gdańska, Stanisław Kozakiewicz. Przechodząc około budki wartowników, zatrzymany został przez strażnika ochrony kolei Paradowskiego, który zażądał wyłączenia się. Kozakiewicz odpowiedział, że pracuje w parowozowni i że stale przechodzi tą drogą, co może sprawdzić telefonicznie u dyżurnego dyspozytora parowozowni. Paradowski nie zadowolony się tą odpowiedzią. Możliwe, że z tego powodu, iż w tym czasie rozmawiał z młodą kobietą i że Kozakiewicz był niepożądanym świadkiem tej rozmowy, której podczas służby nie powinien był prowadzić — zaczął obrzucać obelgami Kozakiewicza, a w następstwie pobił go do utraty przytomności. Nieprzytomnego zanieśli wkrótce do parowozowni, skąd po udzieleniu pierwszej pomocy lekarskiej przez miejscowego lekarza p. Kamińskiego skierowany został do szpitala kolejowego na kurację. Po miesiącu leczenia szpitalnego Kozakiewicz w dalszym ciągu leczony się i leczy w domu.

W związku z tym w dniu 27-go kwietnia r. b. w Sądzie Okręgowym odbył się rozprawa przeciwko sprawcy pobicia Kozakiewicza strażnikowi Paradowskiemu. Kozakiewicz został przyprowadzony na salę i podtrzymywany przez 20

ne i córki, gdyż z powodu doznanych ciosów sam o własnej sile nie mógł przybyć na rozprawę. Na twarzy Kozakiewicza widoczne były ślady przebytego cierpienia, w ogóle stał się on niezdolny do pracy.

Na rozprawie obrona Paradowskiego, jak również i on sam, starali się przeprowadzić tezę, jakoby Kozakiewicz pierwszy zaczął Paradowskiego. W następstwie nastąpiły szarpania się, i wreszcie Kozakiewicz, wyrwijac się Paradowskiemu, przewrócił się na stertę kamieni i rozbił głowę, po czem stracił przytomność.

Po przesłuchaniu świadków sąd nie podzielił tezy obrony, lecz uznał, że wina Paradowskiego została udowodniona, że faktycznym winowajcą pobicia Kozakiewicza był właśnie Paradowski. Prokurator w swoim przemówieniu słusznie podkreślił, że strażnicy ochrony kolejowej w wielu wypadkach dowiedli słabego poczucia obywatelskiego choćby w porównaniu z funkcjonariuszami Policji Państwowej. Podniósł również, że dla swojej obrony wymagają oni sankcji karnych w stosunku do winnych, natomiast tej samej miary nie stosują do siebie, jeśli ponoszą winę wobec innych osób.

Po przemówieniu obrońcy adw. Borowskiego, oraz rzecznika cywilnego adw. Korala, sąd wydał wyrok, skazujący Paradowskiego na półtora roku więzienia z zasądzeniem na rzecz Kozakiewicza zł. 300 jako zadośćuczynienie za

cierpienia fizyczne i krzywdę materialną. Ponadto sąd zdecydował zatrzymać Paradowskiego w więzieniu do czasu złożenia kaucji w sumie zł. 500.

Obrona zapowiedziała wniesienie skargi apelacyjnej.

Kącik radiowy

- DZIS, 3 maja — WTOREK
- 9.00 Regionalna transmisja z Polskiego Cieszyńska.
- 13.00 „Trzeci Maj w Polskim Cieszyńsku”.
- 14.30 Pan Prezydent R. P. do młodzieży.
- 16.25 „Na swojską nutę”.
- 19.00 „Pan Tadeusz” („Niesmiertelne ksiądzki”).
- 19.30 „Jadwiga królowa polska” — opera.

PAN PREZYDENT R. P. DO DZIAŁY SZKOLNEJ.

W dniach 3 maja b. r. w godzinach od 14.30 do 14.50 w ramach audycji, jaka zostanie nadana z okazji obdarowania odbiornikami lampowymi szkół i organizacji świetlicowych w rejonie apalskim — Pan Prezydent R. P. wygłosi przez radio przemówienie do dzieci i ludności wiejskiej, zebranej na tej uroczystości w Lubochi, jak również i do całej dzlatwy szkolnej zgromadzonej w tym czasie przy głośnikach w całym kraju.

DZIEŃ RADIA W CIESZYŃSKIEJ.

Od pewnego czasu Polskie Radio urządza w poszczególnych ważniejszych ośrodkach kraju specjalne „dni radiowe”, które pozwalają tym miastom, nie mającym rozgłośni radiowych, zaznajomić całą Polskę z osiągnięciami na polu kulturalnym, artystycznym, oświatowym, społecznym itd. Mieliśmy już tego rodzaju dni, poświęcone Lublinowi, Płocku, Przemysławowi, Tarnopolowi i t. d.

Dzisiaj wchodzi do programu audycje z Cieszyńska i o Cieszyńsku polskim. Dzień Cieszyńska będzie miał znaczenie nie tylko dla słuchaczy w kraju, ale również wzbudził wielkie zainteresowanie wśród rodaków za Olsą, których losem interesuje się cała Polska.

Radio warszawskie

WTOREK, dn. 3 maja 1938 r.

WARSZAWA I. 8.00 Pieśń. 8.05 Dziennik. 8.15 Koncert Ork. Cieszyńskiego Pułku Strzelców Podhalańskich. 9.00 Regionalna transm. z Polskiego Cieszyńska. 10.30 „Adam Mickiewicz o Konstytucji 3-go Maja”. 10.40 Muz. (płyty). 11.45 Pog. akt. 11.57 Hejn. 12.03 Ork. Wileńska pod dyr. Wł. Szczepańskiego i Wanda Ledóchowska (skrzypce). 13.00 „Trzeci Maj w Polskim Cieszyńsku” — transm. 13.30 Muzyka obiadowa. 14.30 Przem. Pana Prezydenta Rzplitej do dziatwy szkolnej. 14.50 Aud. dla dzieci. 15.10 Aud. dla wsi. 15.35 Idzie żołnierz borem lasem, aud. literacko-muz. 16.15 Start do Biegu Narodowego. 16.25 „Na swojską nutę”. 18.00 Muz. tan. (płyty). 19.00 „Niesmiertelne ksiądzki”. „Pan Tadeusz”. A. Mickiewicza. 19.30 „Jadwiga, królowa polska” — opera Kurpińskiego. W przerwie ok. godz. 20.50 Dziennik i pog. 21.35 Aud. sportowa. 22.05 Muz. lekka i tan. ze Lwowa. 22.55 Ost. Dziennik.

WARSZAWA II. 14.30 Przem. Pana Prezydenta Rzplitej. 14.50 Utwory kompozytorów „Młodej Polski” (płyty). 16.00 Felieton akt. 16.10 Zespół Pawła Rynasa. 16.58 Program. 21.30 Polska muz. tan. (płyty). 22.00 „Skarga kobiety” — monolog Cakozynskiego. 22.15 Soliści: Irena Cywińska — śpiew, Jadwiga Szamotulska — fortepian. 23.05 Muz. tan. (płyty).

SRODA, 4 maja.

WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka z płyt. 7. Dziennik por. 7.15 Muzyka z płyt. 8. Aud. dla szkół. 11.15 Aud. dla szkół. 11.40 Fragmenty z op. „Faust” (płyty). 12. Hejn. 12.03 Aud. połud. 15.30 Wład. gospod. 15.45. „Mieszkańcy tajgi tundry — pogad. dla dzieci. 16. „Uczmy się mówić”. 16.15 Orkiestra kujawskiego pułku piechoty. 16.50 Pog. akt. 17. Polska siła zbrojna i POW na przełomie światowej wojny — odczyt. 17.15. Współczesna muzyka fr. — 17.50. Przygotowanie młodzieży szkolnej do obrony kraju w Sovietach — odczyt. 18. Wiad. sport. 18.10 Muzyka lekka z płyt. 18.30 Program. 18.35. Audycja dla wsi. 19. „Księżyc się pali” — nowela J. B. Rychlińskiego. 19.20 Zapor-niane piosenki W. Trzszka i K. Kratiera. 19.35 „O dzielności rozropnej” — prof. T. Kotarbiński. 19.50 Pog. akt. 20. Muzyka tan. z płyt. 20.45 Dziennik wiecz. i pogadanka. 21. Koncert chopinowski w wyk. J. Berezynskiego (fortepian). 21.45 Kwadrans poetycki. 22. Konkurs chórów regionalnych. 22.35 Orkiestry dęte z płyt. 22.50. Ost. dziennik. 23. „Polskie góry” — odczyt w jęz. ang.

WARSZAWA II. Koncert rozrywkowy z płyt. 13.50 Parę informacji. 13.55 Program. 14. Koncert symfoniczny. 15. „Nowe wiosenne”. 15.15 Wiad. sportowe. 15.20 Zespół salon. Wł. Turalskiego. 18. Soliści: C. Kowalski (śpiew), St. Jarzębski (skrzypce). 18.50 Muzyka lekka z płyt. 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22. Przegląd kult. 22.15 Muz. tan.

CIECHOCINEK - CIEPLICA

jedynie w Polsce

Kapiele solankowo-termalne

Nowoczesne urządzenia lecznicze. Kuracja schorzeń artretycznych, reumatycznych, kobiecych, dziecięcych, dróg oddechowych, serca, naczyń i innych.

Otwarcie sezonu 1 maja

od 1 maja do 15 czerwca tani sezon wiosenny. Informacji udziela Zarząd Zdrojowy w Ciechocinku.

Akcja dyplomatyczna Francji i Anglii w Berlinie i w Pradze

PAT. Prasa paryska i kółka dyplomatyczne wykazują zainteresowanie demarches dyplomatycznymi, które w wyniku rozmów londyńskich Rządu francuski i angielski mają podjąć równocześnie w Pradze i Berlinie, celem wpłynięcia na oba Rządy w kierunku polubownego załatwienia problemu mniejszościowego. Według dotychczasowych informacji, demarches te

przedstawiałyby się w ten sposób, że w Pradze wystąpiłyby jednocześnie z interwencją Francja i Anglia, natomiast w Berlinie demarche podjąłby tylko Rząd brytyjski.

Wstępem do tej akcji dyplomatycznej była sobotnia konferencja min. Bonnetta, który po przyjeździe z Londynu przyjął na audjencji posła czeskosłowackiego w Paryżu Ossutskiego.

Czy sterowce niemieckie otrzymają gaz helium?

Sprawa dostarczenia gazu helium sterowcom niemieckim jeszcze nie została zdecydowana.

Była ona niedawno przedmiotem konferencji między prezydentem Rooseveltem a sekretarzem spraw wewnętrznych Ickesem. Dostawa rozbiła się o to, że rząd amerykański żąda od Niemiec nie tylko zobowiązania moralnego ale i kaucej, że gaz nie będzie zużyty na żadne inne cele, jak tylko ściśle handlowe i komunikacyjne. Niemcy gożą się na zobowiązanie, ale wzbierała się złość kaucej.

Sprawa będzie ostatecznie rozstrzygnięta przez samego prezydenta. Tymczasem podróże Zeppelinów, zapowiedziane na koniec kwietnia, muszą być odłożone.

Dotychczasowe wyniki Rozmów francusko-włoskich

W politycznych kołach Paryża oczekują, iż rozmowy francusko-włoskie, które zostały podjęte w sobotę konferencją francuskiego charge d'affaires Blondela z min. Cianò, ulegną w przyszłym tygodniu krótkiej przerwie z racji wizyty kanclerza Hitlera w Rzymie.

W kołach tych podkreślają, iż rokowania między Paryżem a Rzymem weszły już, dzięki sobotniej konferencji Blondel — Cianò, na nową drogę konkretnej dyskusji nad francuskim projektem uregulowania zagadnień, przedstawionych przez Rząd paryski Rządowi rzymskiemu.

W poniedziałek oczekują nowej konferencji, po której nastąpiła by kilkudniowa przerwa.

Francuskie kółka polityczne przy puszczają, iż zawarcie zasadniczego porozumienia między Rzymem a Paryżem będzie mogło dojść do skutku przed dniem 9 maja, to znaczy przed sesją Rady Ligi. (PAT).

Zabicie 6 policjantów Arabów

PAT. donosi z Jerozolimy, iż sześciu policjantów - Arabów zostało wczoraj rano zabitych w czasie napadu terrorystów na posterunek żandarmerii koło Tolforam. Napastnicy zostali odparci i ponieśli ciężkie straty.

Uczestnicy konferencji kolejowej polsko-litewskiej w Zakopanem

Onegdaj bawili w Zakopanem uczestnicy konferencji kolejowej polsko-litewskiej, wyżsi urzędnicy kolejowi obu państw; wśród nich przedstawiciele Litwy z przewod-

18 ofiar katastrofy samolotowej

Pożar samolotu wiozącego gości weselnych z Tirany

W sobotę, o godz. 2 popołudniu uległ katastrofie 3 motorowy samolot „La Littoria”, zdążający z Brindizi do Rzymu. Samolotem tym powracali z Tirany wielu pasażerów, którzy brali udział w uroczystościach weselnych króla albańskiego Zogu.

Samolot z powodu złego stanu temperatury rozbił się o wzgórze Vile Cupa pod Formią. Aparat spłonął a wszyscy pasażerowie i członkowie załogi ponieśli śmierć.

Wśród ofiar, których liczba wynosi 18, znajdował się i poseł albański w Rzymie Jafer Bey Ville.

Skazanie 8 członków Stronnictwa Ludowego

Z Jarostawia donoszą: Sąd okręgowy rozpatrywał na sesji wyjazdowej w Jarostawiu sprawę 8 członków Stronnictwa Ludowego, oskarżonych o udział w strajku chłopskim.

6-ciu oskarżonych skazano na kary od 6 tygodni do 7-miu miesięcy z zawieszeniem; 2-ch oskarżonych uniewinniono.

Wiadomości z całej Polski

SAMOBÓJSTWO 16-LETNIEGO CHŁOPCA.

W Kowlu popełnił samobójstwo przez powieszenie 16-l. chłopiec. Powodem samobójstwa była nieszczęśliwa miłość.

WIELKI PROCES KOMUNISTYCZNY.

Z Równego donoszą, iż przed Sądem okręgowym w Równem rozpocznie się w dniu 16 bm. proces 46 chłopów ukraińskich, oskarżonych o komunizm. Drugi proces komunistyczny rozpisanego na 23 b. m. na sesji wyjazdowej Sądu rówieńskiego w Dubnie. Akt oskarżenia obejmie tym razem 72 pod sądnych.

GRUŻLIKA ZBIERA OFIARY.

Od pewnego czasu zanotowano w Grudziądzu niesłychanie wielką śmiertelność, której powodem jest gruźlica. W ostatnim tylko tygodniu zmarły 23 osoby, chorujące na gruźlicę.

Zwracają nam uwagę, że wielka liczba chorych na gruźlicę w Grudziądzu jest wynikiem panującego tam bezrobocia i nędżnych warunków mieszkaniowych.

SKAZANIE OSZUSTA.

Sąd grodzki w Kępnie skazał Leona Groska z Bolesławic na 8 miesięcy więzienia za oszustwo przy wykonywaniu obowiązków pokątnego pisarza i za pisanie podań. W dwu wypadkach pobrat

GŁOŚNIK DETEKTOROWY za 18 zł.

wysyłamy każdemu po wpłaceniu na PKO. Nr. 12.239 zł. 10, reszta 1 zł. miesięcznie. Tylko w maju POLSKIE ZAKŁADY „ATA” WARSZAWA, OGRODOWA 27.

Dekrety gospodarcze Rządu Francji

We francuskim ministerstwie wojny, gdzie urzęduje premier Daladier, sprawujący jednocześnie funkcję ministra obrony narodowej, odbyła się w niedzielę konferencja gospodarcza, w której wzięli udział minister finansów Marchandea, minister gospodarki narodowej Patenotre oraz minister Bonnet, występujący w charakterze b. ministra finansów w poprzednich gabinetach.

Przedmiotem obrad było ustalenie przez premiera Daladiera w porozumieniu z ministrami gospodarczymi tekstu dekretów gospodarczych, które będą przedstawione do zatwierdzenia na poniedziałkowej radzie ministrów.

Pierwsza transza dekretów gospodarczych Rządu ma być ogłoszona w trzech grupach, dotyczących budżetu, produkcji i kredytu.

Na ostatniej fali

UNIA PAŃSTW BAŁKAŃSKICH OBEJMUJĄCA 70 MILIONÓW LUDZI

W związku z odnowieniem traktatu przyjaźni grecko-tureckiej prasa turecka zaleca ewolucję grupy bałkańskiej...

BOMBA NA SZOSIE NANKIŃSKIEJ

Na szosie nankińskiej wybuchła bomba rzucona przez nieznaną sprawcę na japoński samochód ciężarowy...

NIEZWYKŁE ZJAWISKO NA WODACH DALEKIEJ POŁNOCY

Żeglarze norwescy, którzy w tych dniach wrócili z wyprawowej podróży na wodach dalekiej północy, opowiadają o niezwykłym zjawisku...

Albinosy wśród wielorybów są zjawiskiem dotychczas niespotykanym. W kronikach żeglarskich nie ma przynajmniej wzmianki...

PODZAS KATASTROFY SAMOLOTOWEJ ZAGINĘŁY DROGOCENNE KLEJNOTY RZYM, (PAT). W czasie katastrofy samolotowej, która wydarzyła się w ubiegłą sobotę...

DZIAŁ LEKARSKI

Dr. med. TREPMAN specjalista chorób wenerycznych skórnych, moczopłciowych

LECZNICA PIOTRKOWSKA 294, telef. 122-89 (przy przyst. tramw. Pabianickich) 2 razy dziennie przyjmują lekarze wszystkich specjalności.

Dr. REICHER specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych.

Dr. med. PAULINA LEWI Specjalność chorób kobiecych akuszeria

Śródmiejska 28 telef. 240-10 przyjmuje od 12-2 i od 4-8 wiecz.

Ostatnie nowości Materiały Bielskie męskie i damskie Wielki wybór Ceny fabryczne

HURT. DETAL.

„WŁÓKNO BIELSKIE“

ŁÓDŹ, NOWOMIEJSKA 6, tel. 270-23

Z codziennych walk robotników

STRAJK W FIRMIE R. KOHN. W jednej z większych firm, handlujących przyborami szewskimi, R. Kohna, ul. Nowomiejska 34, wybuchł strajk personelu handlowego...

W FABRYCE WŁÓKIENNICZEJ BUZYNA w Aleksandrowie wybuchł strajk na tle obniżenia stawek taryfowych przy produkcji akordowej.

W mrokach fanatyzm... Eksmisja lokatorów, którzy handlowali w sobotę

Niezmiernie charakterystyczną sprawę rozpatrywał w dniu wczorajszym wydział cywilny Sądu Okręgowego w Łodzi. Właścicielka domu, przy ulicy Brzezińskiej 10, Rywka Goldglac, skarżyła...

W domu przy ulicy Brzezińskiej nr. 10 znajdują się dwie owocarnie, z których jedna należy do małżonków Markowiczów, a druga do małżonków Berlińskich.

W wirze wielkiego miasta

WYPADKOWI PRZY PRACY, w zakładzie ślusarskim przy ul. Grawerskiej 3 uległ 17-letni Roman Milczarek, który doznał zwichnięcia palców lewej ręki.

ZWŁOKI NIEZNANEJ KOBIECY na torze kolejowym na ulicy Orkana na Chojnach znalazła w dniu wczorajszym służba kolejowa. Wobec braku przydatnych jakichkolwiek dowodów...

W FIRMIE GESNER przy ulicy Kilińskiego 22/24 wynikł zatarg z powodu opóźnienia wypłaty zarobków robotniczych.

Inspektor Pracy wyznaczył obustronną konferencję na 6 maja, celem omówienia spornych warunków i zlikwidowania zatargu.

W TKALNI MECHANICZNEJ FIRMY LIPSKI przy ul. Pogonowskiego 36, z powodu braku zamówień unieruchomiono zakłady z dniem wczorajszym.

Na wczorajszej konferencji fabrykant złożył żądane zobowiązanie i zatarg został ostatecznie zlikwidowany.

handlować w sobotę. Lokatorzy nie wiele sobie robili z tego i sklepy swe otwierali również w sobotę. Sprawa oparła się o Sąd Grodzki, który nakazał eksmisję obydwu lokatorów. Od wyroku tego pod sąd odwołał się do Sądu Okręgowego...

jest zabita kobieta. NA ULICY Zgierskiej przed domem Nr. 7 przechodnie spostrzegli jakąś kobietę, dającą słabe znaki życia. Okazała się nią 27-letnia Wiktoria Maj (Brzezińska 14), która w celach samobójczych zażyła nieznanej trucizny.

SAMOBÓJSTWO POPEŁNIŁ przez wypicie kwasu solnego 17-letni Józef Szymczak (Przedzalnica 85).

„BRISTOL“

zawierające DWIE-WATY Wyrabiane z najlepszych surowców krajowych.

Mała praca mały trud Mydłem „ROBOTNIK“ zmywać brud

BIELSKIE materiały damskie i męskie poleca WŁÓKNO KRAJOWE wł.

FRYDMAN i WINOGRAD ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 16, front i p. WIELKI WYBÓR. CENY PRZYSTĘPNE.

TOREBKI DAMSKIE WALIZY wszelkiego rodzaju, nesesery, teczki, toristry, portfele, papierošnice, wsze kę galanterię skózaną POLECA N. J. HILLER ŁÓDŹ PIOTRKOWSKA 23 WIELKI WYBÓR - CENY PRZYSTĘPNE

MEBLE SYPIALNI, STÓŁKOWE, KUCHENNE, POJEDYŃCZE SZTUKI, WYBOY TAPICERSKIE nabyć można

w f. NASIELSKI i MARKOWICZ ul. Rzgowska 2, tel. 143-08 Ceny dostępne dla wszystkich! Warunki najdogodniejsze! Egz. od 1903 roku.

Stan zatrudnienia w przemyśle włókienniczym

Stan zatrudnienia w fabrykach, zrzeszonych w Krajowym Związku Przemysłu Włókienniczego przedstawiał się w kwietniu r. b., jak następuje:

Ogółem w okresie sprawozdawczym czynnych było 101 fabryk, które zatrudniały łącznie 12.901 robotników.

Zarówno w marcu, jak i w kwietniu r. b. czynna była ta sama liczba fabryk, natomiast liczba zatrudnionych robotników powiększyła się w kwietniu o 204 robotników.

Przez 6 dni w tygodniu pracowało w okresie sprawozdawczym 84 fabryki, zatrudniając łącznie 11.033 robotników, przez 5 dni w tygodniu - 9 fabryk, zatrudniających łącznie 1.128 robotników, przez 4 dni w tygodniu - 6 fabryk, zatrudniających łącznie 527 robotników, wreszcie przez 3 dni w tygodniu - 2 fabryki, zatrudniające 213 robotników.

Na jedną zmianę czynnych było 36 fabryk włókienniczych, zatrudniających 3.556 robotników, na dwie zmiany - pracowały 64 fabryki, zatrudniające 7.193 robotników, wreszcie na trzy zmiany pracowała tylko jedna fabryka, zatrudniająca 2.154 robotników.

KUPUJCIE z 1-go ŹRÓDŁA Wielki wybór: Wózków dziecięcych, Łóżek metalowych, Materacy wycielanych, Materacy spręż. „Patent“, Łóżek polowych, Łóżek kołodowych, Wyżymaczek marki „Rubber“, Łodówek, Leżaków, Hamaków, Rowerów i drezyn w fabrycznym składzie „DOBROPOL“ Łódź, Piotrkowska 73 w podw. Tel. 169-80.

Na srebrnym ekranie „PENSJONARKA“ W KINIE „RIALTO“

Widziałem film dwa razy i wybieram się po raz trzeci. Jest cudowny!!! Nie będę go opowiadał, ani streszczał. Cała wartość i urok jego opiera się nie na nowości sytuacji, ale ich njeściu.

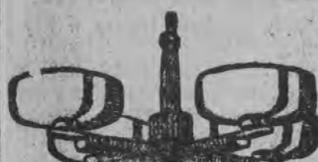
Czar, cudowna prostota konstrukcji i konfliktu ukrywa się jakgdys między klatkami taśmy filmowej. Drobiazgi. Szczegóły. Nuansy. Ale jaki wywołują efekt i wrażenie.

Jest to film, który chwytą za serce, jest wytchnieniem, urokiem, słońcem... Deanna Durbin jest prawdziwym symbolem radości życia.

Podkreślić należy z uznaniem dla dyrekcji kina „Rialto“, że obniżając niebywale ceny miejsc, udostępniła obejrzeniu tego czarującego filmu szerokim rzeszom łódzkiej publiczności, spragnionej prawdziwie godziwej rozrywki.

Nocne dyżury aptek

Noce dzisiejszej dyżurujące apteki: H. Duszkiewiczowa (Zgierska 146), J. Hartman (Brzezińska 24), W. Rowińska (Plac Wolności 2), A. Perelman i Ska (Cegielniana 32), W. Danielecki (Piotrkowska 127), F. Wójcicki (Napierkowskiego 27), K. Kempfi (Karolewska 48), J. Cymer (Wólczńska 37).

Fabryka lamp SZ. P. SZMALEWICZ Łódź, Południowa Nr. 8. Tel. 164-39. poleca miodne lampy po najtańszych cenach.

Robotnicze Kluby Sportowe

zaopatrują się w SKŁADNICY SPORTOWEJ „STADION“ ŁÓDŹ, AL. KOŚCIUSZKI 93 tel. 188-44

BEZ GOTÓWKI! NA RATY! Kto chce się ubrać modnie na dogodnych warunkach niech wstąpi do firmy

ODZIEŻ RAT 9 PLAC WOLNOŚCI 9 w podwórzu parter na lewo Konfekcja damska, męska i dziecięca oraz kostiumy damsk. na zamówienia

Zgon J. Królińskiego

We Lwowie zmarł literat Jan Kazimierz Króliński, autor licznych książek dla ludu, oraz bardzo popularny przed wojną twórca antologii poetów polskich.

Z teatrów

TEATR POLSKI: Dziś o godz. 7-ej wiecz. „Gałazka rozmarynu“. TEATR KAMERALNY: Dziś o g. 8.30 w. „Mecz małżeński“. TEATR POPULARNY: Dziś o godz. 3-ej po poł. „Gwańtu, co się dzieje“ Fredry.

TEATR KUKIELEK DLA DZIECI „KOT W BUTACH“

Teatr „Kot w Butach“ wystawia dziś, we wtorek 3 maja o godz. 16.15, w dalszym ciągu ciesząc się wielkim powodzeniem piękną bajkę Marii Kownackiej „O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, o pięknej królowej i królu Gwoździuku“.

Bilety do nabycia w kasie Teatru o godz. 3-ej po poł. (Al. Kościuszki 57).

KUPON ULGOWY dla naszych Czytelników, upoważniający do nabycia 2 biletów z ulgą 33% w Teatrze Kukielek dla Dzieci „Kot w Butach“ (Al. Kościuszki 57). Kupon ważny w dniu 3 maja r. b.

KINO - TEATR PRZEDWIOSŃIE

ul. Żeromskiego 74-76 Tel. 129-88 Dojazd tramwajami: 5, 6, 8 i 0 do rogu Kopernika i Żeromskiego.

DZIS GENERALNY ATAK NA WASZ NERW SMECHU!

SZCZĘŚLIWA 13-tka

Sensacja humoru. W rolach głównych: H. Grossówna i St. Sielański.

Następny program: KRÓLOWA PRZEDWIOSCIA z H. Grossówną CENY MIEJSC: I m. 1.09, II m. 90 gr., III m. 50 gr. Kupony ulgowe po 70 gr. z prawem zajmowania dowolnych miejsc. W niedziele i święta nieważne. Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 4-ej, w niedziele i święta o godz. 12-ej.

WYTWORNA BIELIZNA

MĘSKA „BEHA“ Łódź Żądajcie wszędzie!

Czytajcie „Łodzianina“

Konfiskata „Łodzianina“

Opis obchodu 1-go Maja, zamieszczony w numerze wczorajszym, został w kilku miejscach skonfiskowany. Po opuszczeniu fragmentów, skreślonych przez cenzurę, wydaliśmy drugi nakład.

Radio łódzkie

WTOREK, dn. 3 maja 1938 r. 8.05 Dziennik poranny. 8.15 Koncert Orkiestry Cieszyńskiego pułku strzelców podhalańskich. 9.00 Regionalna transmisja z Polskiego Cieszyńska. 10.30 „Adam Mickiewicz o Konstytucji 3-go maja“ - recytacja. 10.40 Piosenki żołnierskie (płyty). 11.45 Start do Biegu Narodowego 3-go Maja. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Poranek muzyczny. 13.00 „Trzeci Maj w Polskim Cieszyńsku“ - transmisja z Rynku Cieszyńskiego. 13.30 Muzyka obiadowa. 14.30 „Radiofonizujemy szkoły“ - transmisja ze szkoły powiatowej. 14.30 „Witaj maj - Trzeci maj“. 15.10 Andycja dla wsi. 15.35 Idzie żołnierz borem lasem - audycja literacko-muzyczna. 16.15 Start do Biegu Narodowego 3-go Maja. 16.25 „Na swojską nutę“. Wykonawcy: Mała Orkiestra i chór P. R. 18.00 Muzyka (płyty). 18.10 Wiadomości sportowe lokalne. 18.15 „Aktualności“ - Przed otwarciem Wystawy Higienicznej - wygł. dyr. St. Waligorski. 18.25 Słuchowisko p. t. „Brzmienie 3-go Maja“. 18.55 Odczytanie programu. 19.00 „Niesmiertelne książki“, wieczór XVI: „Pał. Tadeusz“ - Adama Mickiewicza - w oprac. dr. Wacława Borowego. 19.30 „Jadwiga“ - opera w 3-ach aktach Karola Kurpińskiego. W przerwie ok. godz. 20.50 Dziennik wieczorny i Pogadanka aktualna. 21.25 Zbiórka audycja sportowa. 22.05 Muzyka lekka i taneczna w wyk. orkiestry Tadeusza Serebryńskiego (ze Lwowa). 22.55 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny. 23.00 Muzyka taneczna (płyty).

Przetarg

Zarząd Miejski w Łodzi Wydział Techniczny ogłasza przetarg nieograniczony, ofertowy, na wykonanie przebudowy ul. Piotrkowskiej ze zmianą nawierzchni jezdni z kamienia polnego na kostkę bazaltową.

Warunki przetargu oraz ślepe kosztorysy po cenie zł. 10 za komplet druków nabyć można w referacie technicznym Oddziału Drogowego (Łódź, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 64) w godzinach od 10 do 12 codziennie.

Termin składania ofert upływa dnia 18 maja 1938 roku o godz. 12-ej.

Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12 min. 15.

Łódź, dnia 30 kwietnia 1938 roku. Zarząd Miejski w Łodzi.

Przetarg

Zarząd Miejski w Łodzi Wydział Techniczny ogłasza przetarg nieograniczony, ofertowy, na wykonanie 1) przebudowy ul. Pabianickiej ze zmianą nawierzchni jezdni z kamienia polnego na kostkę bazaltową, 2) zabrukowania kamieniem polnym jezdni lokalnej na ul. Pabianickiej.

Warunki przetargu oraz ślepe kosztorysy ofertowe po cenie zł. 10 za komplet druków nabyć można w referacie technicznym Oddziału Drogowego, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 64, w godzinach od 10-ej do 12-ej codziennie.

Termin składania ofert upływa dnia 18 maja 1938 roku o godz. 12-ej.

Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12 min. 15.

Łódź, dnia 30 kwietnia 1938 roku. Zarząd Miejski w Łodzi.

Przetarg

Zarząd Miejski w Łodzi Wydział Techniczny ogłasza przetarg nieograniczony ofertowy, na wykonanie przebudowy ul. Sienkiewicza ze zmianą nawierzchni jezdni z kamienia polnego na kostkę granitową (wraz z dostawą kostki 9-11 cm).

Warunki przetargu oraz ślepe kosztorysy ofertowe po cenie zł. 10 za komplet druków nabyć można w referacie technicznym Oddziału Drogowego, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 64, w godzinach od 10-ej do 12-ej codziennie.

Termin składania ofert upływa dnia 18 maja 1938 roku o godz. 12-ej.

Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12 min. 15.

Łódź, dnia 30 kwietnia 1938 roku. Zarząd Miejski w Łodzi.

Przetarg

Zarząd Miejski w Łodzi Wydział Techniczny ogłasza przetarg nieograniczony, ofertowy, na wykonanie przebudowy ulicy Rzgowskiej ze zmianą nawierzchni jezdni z kamienia polnego na kostkę bazaltową.

Warunki przetargu oraz ślepe kosztorysy ofertowe po cenie zł. 10 za komplet druków nabyć można w referacie technicznym Oddziału Drogowego, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 64, w godzinach od 10-ej do 12-ej codziennie.

Termin składania ofert upływa dnia 18 maja 1938 roku o godz. 12-ej.

Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godzinie 12 min. 15.

Łódź, dnia 30 kwietnia 1938 roku. Zarząd Miejski w Łodzi.

Spredam tanio 2-piętrowy dom z dużym placem, przy przystanku tramwajowym, w okolicy Ubezpieczalni Społecznej. Pośrednicy požądani. Wiadomość: Żeromskiego 11, m. 18, tel. 165-08.